

MŪSU PASTOGĖ

Eina nuo 1949 Australian Lithuanian Weekly Post Print Approved PP 255003/01774 Kaina – Price \$1.50 2005.06.22 Nr. 24 (2943)

Renginyje – tremtinių literatūra

Birželio 5 dieną Bibliotekos Bičiulių Būrelis Sydnėjaus Lietuvių Klube suruošė kultūrinę popietę tema „Lietuvos Tremtinių ir Politinių Kalinių Literatūra“. Nuotraukoje – dalis programos atlikėjų (iš kairės): Darius Popenhagen, dr. Liuda Apinytė-Popenhagen, Jonas Šarkauskas, Isolde Poželaite-Davis AM, Onutė Maksvytienė ir Vytenis Šliogeris. Plačiau apie popietę skaitykite „M.P.“ psl. 3,

Vincas
Bakaltis

Lietuvos įvykių apžvalga

Nori nuversti Premjerą

Keturių ne-parlamentinės partijos skelbia, jog už pastarųjų mėnesių politinius skandalus bei kitas valsty-

bės raidos negeroves pirmiausia yra atsakinga Vyriausybė ir jos vadovas Algirdas Brazauskas, todėl žada siekti interpeliacijos Premjerui ir Ministrų kabinetui.

„Viktor Uspaskich atsistatydino, o A. Brazauskas jau kurį kartą vaizduojamas kaip politinės padėties „stabilizatorius“ ir demokratijos „gelbėtojas“. O juk būtent jis yra dabartinės supuvusios sistemos „krikštatėvis“, - Eltai sakė Lietuvos socialdemokratų sąjungos pirmininkas Arvydas Akstinavičius. Kartu su juo interpeliacijos idėją pristatęs Lietuvių tautininkų sąjungos pirmininkas Gintaras Songaila pažymėjo, jog svarbiausias interpeliacijos motyvas – politinė korupcija.

Keturių neparlamentinės partijos ne vėliau kaip po 3 savaičių ketina kreiptis į Seimo opoziciją ir paprašyti opozicinių frakcijų paramos interpeliacijos idėjai.

V. Uspaskich kovos toliau?

Kaip praneša „Lietuvos žinios“, netrukus valdančioji koalicija ir ypač jos šerdį sudaranti V. Uspaskich'o Darbo partija turėtų apspręsti pozicijas dėl tolesnio darbo Seime ir Vyriausybėje. Partneriai vieningai tikina, kad Darbo partijos lyderiui V. Uspaskich nusprendus trauktis iš ūkio ministro posto ir atsakyti parlamentaro mandato, jie sugebės nuraminti

kilusias aistras ir užlopyti Vyriausybėje atsivėrusią skylę. Tačiau postų netenkančio V. Uspaskich'o aplinka užsimena, kad nemalonumų gali sulaukti ir kiti aukšti politikai. Seime nerimaujama, kad V. Uspaskich ims kerštauti Prezidentui Valdui Adamkui už jo principingą poziciją susikompromitavusio Darbo partijos lyderio atžvilgiu.

„L.Ž.“ teigimu, V. Uspaskich vienam iš aukštų Lietuvos politikų užsiminė turįs galimybių siekti apkaltos pirmiesiems šalies asmenims, tarp jų – Prezidentui. Kaip galimas tokio žingsnio pagrindas nurodomas Lietuvos pilietybės suteikimas neįvardintam asmeniui ar asmenims V. Uspaskich'o prašymu.

V. Žirinovski vėl provokuoja

Rusijos liberaldemokratų partijos lyderis Vladimir Žirinovski birželio 15 d. Dūmoje sakytose kalboje pasveikino Baltijos valstybes su įstojimu į Sovietų Sąjungą 65-osiomis metinėmis, pranešė ELTA. „Prieš 65 metus Sovietų Sąjunga pasiekė Rusijos imperijos sienas“, - pareiškė radikaliais pasisakymais garsėjan- tis V. Žirinovski.

1939 metais Maskvoje buvo pasirašyta Sovietų Sąjungos ir nacistinės Vokietijos nepuolimo sutartis, pagal kurią Stalinui atiteko Baltijos valstybės ir rytinė Lenkijos dalis, Hitleriui – Vakarų Lenkija.

Pasak V. Žirinovskio, „penktasis - dešimtis dešimtmečiai buvo patys geriausi Lietuvos, Latvijos ir Estijos istorijoje“, nes tais metais jos pasiekė savo istorinių aukštumų. „Galiu tik pasveikinti Baltijos valstybių piliečius su praeities pasiekimais“, - tikino jis. Jo nuomone, Lietuva, Latvija ir Estija atsidūrė regresijos kelyje,

Nukelta į 2 psl.

Seimas pagerbė okupacijos aukas

Birželio 14 d. surengtame iškilmingame Seimo posėdyje buvo pagerbtos sovietinės okupacijos ir genocido aukos.

Iškilmingame posėdyje kalbėjo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro departamento direktorius Arvydas Anušauskas, Nepriklausomybės Akto signatarė, Seimo narė Rasa Juknevičienė, tremtinys Edmundas Simonaitis, politinis kalinys, Nepriklausomybės Akto signataras Gediminas Ilgūnas.

Dr. Arvydas Anušauskas pažymėjo, kad beveik 300,000 Lietuvos piliečių pateko į Sibiro tremtį ir lagerius. Jo duomenimis, iš tiesų Sibire žuvo 50-60,000 lietuvių – kas penktas kalinys ar tremtinys.

Minint trėmimo metines parlamentare Rasa Juknevičienė apgailestavo, kad pasaulis dar mažai žino apie Lietuvoje prieš okupantą vykusį karą jau pasibaigus karui Vakarų Europoje. „Mūsų pareiga – sugrąžinti šį vis dar apytuštį istorijos puslapį į pasaulio atmintį, tačiau visų pirma tai turime padaryti čia, Lietuvoje.“

Ji svarstė, ar ne pats laikas padaryti viską, kad kitų metų birželio 14-ajai turėtume rimtą kino filmą apie Sibiro gulagus, apie tremtis, apie Sibiro motinas. Pasak jos, žinojimas apie moralę politikoje prasideda nuo savo tautos istorijos žinojimo.

„Būtų gerai, kad kiekvienas Seimo, Vyriausybės narys, davęs priesaiką, aplankyto Genocido aukų muziejų, buvusius KGB rūmus ir ten dar kartą pasirašytų. Gal tada nekiltų abejonių, ar reikia keisti Archyvų įstatymą, kurio dabartinė redakcija okupacinio laikotarpio istoriją uždare net septyniolika metų?“, - svarstė ji.

Kauno arkivyskupas metropolitas S. Tamkevičius pabrėžė, kad Lietuvos vaikai,

perėję Gulagus ir Sibirą, šiandien ne tiek kenčia dėl asmeninių netekčių, prarastos sveikatos, sugriautų sodybų ar valstybės dėmesio stokos, kiek dėl draskomos, alinamos ir į moralinę bedugnę stumiamos Tėvynės. „Šią valandą nesinori dejuoti ar ką nors kaltinti: šimtus kartų esu kalbėjęs, kad Lietuvai reikia ne verkšlentojų, bet darbininkų, nebijančių darbo naštos ir prakaito. Tai tiesa, bet kaip pradėti Lietuvos ateities statybą, jei nėra pamatų, jei aplinkui, kur akys užmato – nuo prasigėrusio kaimiečio lūšnos iki Seimo ir Vyriausybės rūmų – driekiasi moralinė pelkė“, - apgailestavo arkivyskupas.

Politikalinys, Nepriklausomybės Akto signataras Gediminas Ilgūnas teigė, kad Gedulo diena verčia prisiminti visas aukas ir kviečia susitaikyti, nors „nereikia ir negalima pamiršti žudikų ir jų nusikaltimų“.

„Jau penkiolika metų gyvename nepriklausomoje, demokratinėje valstybėje. O mes neretai vis dar kovojame, vis dar negalime susitaikyti, vis dar ieškome priešių, ieškome kaltų, aiškinamės, kas ką nusikriaudė, nenorėdami prisiminti, kas kam padėjo, kas ką gelbėjo“, - sakė G. Ilgūnas. Kaip gražų susitaikymo pavyzdį jis paminėjo skirtingose barikadų pusėse kovojusių mūsų Vietinės rinktinės ir Armijos Krajos kovotojų susitaikymą.

Iškilmingame minėjime Seime dalyvaavo Ministras Pirmininkas Algirdas Brazauskas, Vyriausybės nariai, LR Aukščiausiosios Tarybos – Atkuriamojo Seimo deputatai - Nepriklausomybės Akto signatarai, Konstitucinio Teismo teisėjai, Aukščiausiojo ir kitų teismų vadovai, politinių kalinių bei tremtinių atstovai, Sausio 13-osios organizacijų atstovai ir kiti garbingi svečiai.

Vidurdienį Nepriklausomybės aikštėje įvyko iškilminga Valstybinės vėliavos su gedulo juostomis pakėlimo ceremonija. □

V. Uspaskich atsistatydina

Viktor Uspaskich paskelbė atsistatydinimą iš ūkio ministro pareigų ir nusprendė trauktis iš Seimo. Taip jis pareiškė iš Rusijos, kur šiuo metu vieši. Pareiškimas birželio 16 d. buvo perduotas Seimo Pirmininkui Artūrai Paulauskui.

V. Uspaskich atsiųstame rašte pabrėžė, jog Seimo nariui turi būti taikomi tokie patys standartai, kaip ministrui. Jis patvirtino, kad ketina apskusti Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (VTEK) sprendimą, esą jis supainiojo viešuosius ir privačius interesus.

V. Uspaskich ir toliau vadovaus daugiausia vietų Seime turinčiai Darbo partijai. Partijos pirmininko pavaduotojas Viktoras Muntianas BNS patvirtino, jog „apie naują lyderį nekalbama“.

Tačiau sprendimas atsakyti parlamentaro mandato gali būti vertinamas ir kaip siekis išvengti apkaltos Seime, kuri užkirstų kelią politinei karjerai ateityje. „Iš tiesų techniškai žiūrint tai yra pabėgimas, išvengimas apkaltos. Išvengęs apkaltos jis pasilieka galimybę grįžti į politiką, jei sugebės atsiplauti nuo tokios gėdos“, - BNS

sakė politologas Lauras Bielinis.

V. Uspaskicho atsistatydinimo iš ūkio ministro pareigų pareiškimą Premjeras Algirdas Brazauskas ketina patenkinti pirmadienį, bet mano, kad Vyriausybė galės ir toliau dirbti be jo. Darbo partijos atstovai kol kas nekommentuoja, ar Darbo partija liks valdančiojoje koalicijoje, kurią po Seimo rinkimų sudarė su socialdemokratais, socialliberalais bei „valstiečiais“.

Ūkio ministro Viktoro Uspaskicho veiksmus tyrusi Vyriausioji tarnybinės etikos komisija konstatavo, kad V. Uspaskich pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybės tarnyboje įstatymą.

VTEK teigia, kad V. Uspaskich, turėdamas privačių verslo interesų, be Vyriausybės pritarimo, taip be Vilniaus miesto savivaldybės bei lėšas investavusios bendrovės „Eksimeta“ sutikimo, ėmėsi įgyvendinti bendros įmonės ir bendro verslo sukūrimo Maskvoje planą. □

Plačiau apie atsistatydinusį ūkio ministrą, jo komercinę bei politinę karjerą, taip pat apie skandalą dėl jo tariamų diplomų - skaitykite „M.P.“ psl. 4. Red.

Vytautas
Patašius

Trumpai iš visur

♦ Birželio 15 d. irakiečių šarvuotųjų brigadų kariai, ieškodami paslėptų ginklų ir įkaitų Ghazaliya priemiestyje Bagdade, surado ir išlaisvino australą Douglas Wood, sukilėlių pagrobtą

prieš 47 dienas. Jis buvo rastas surištas ir uždengtas antklode, namų gyventojams tvirtinant, kad tai jų sergantis giminaitis. Australijos musulmonų dvasiškis al-Hilali tvirtina, kad jo pastangos padėjo išlaikyti Douglas Wood gyvą. Šeikui Hilali susiekus su grobikais gegužės mėnesį, buvo likę tik šešios valandos iki australo nužudymo termino. Tuo metu Douglas Wood buvo laikomas Ramadi mieste, vėliau pervežtas į Bagdadą. Iš virš 150 užsieniečių įkaitų, pagrobtų Irake per paskutinius 12 mėnesių, vienas trečdalis buvo nužudyti.

♦ Birželio 16 d. šeši ginkluoti vyrai įsiveržė į Tarptautinę mokyklą Siem Reap mieste Kambodijoje (netoli Angkor Wat šventovių srities). Jie pagrobė įkaitais mokytoją ir keliasdešimt mažų vaikų, jų tarpe trejų metų amžiaus australą berniuką. Grobikai nušovė pradėjusį verkėti panašaus amžiaus kanadietį berniuką ir pradėjo derybas su policija. Po įtemptų derybų, policijai suėmus kelis su įkaitais bandžiusius pabėgti grobikus, policija puolimu užėmė mokyklą ir suėmė visus nusi kaltėlius, bei sėbrą, suplanavusį šį užpuolį.

♦ Birželio 16 d. Briuselyje prasidėjusi Europos Sąjungos viršūnių konferencija nutarė duoti daugiau laiko Sąjungos narėms ratifikuoti Europos Sąjungos konstitucijai. Danija, Portugalija ir Airija tuoj pat pareiškė, kad jos atidės referendumus, tu-

rėjusius įvykti šiais metais. Konferencijos metu turėjo būti apspręstas 2007 - 2013 m. ES biudžetas. Deja, konferencija pasibaigė po kelių dienų, nepasiekus susitarimo, nes Prancūzija ir D. Britanija nesileido į kompromisus. Prancūzija reikalauja, kad nebūtų mažinamos didžiulės pašalpos žemės ūkiui, kurioms sunaudojama 40% viso ES biudžeto. Tuo atveju D. Britanija irgi nesutinka atsisakyti nuo specialių jai daromų nuolaidų (kasmet 8 milijonų Australijos dolerių vertės), kuriuos Margaret Thatcher laikais ji buvo išsikovojo iš ES kaip kompensaciją.

♦ Birželio 17 d. įvyko pirmas Irano prezidento rinkimų ratas. Nei vienas iš septynių kandidatų nesurinko daugiau kaip 50% balsų, tad birželio 24 d. per antrąjį ratą kandidatuos Akbar Hashemi Rafsanjani, buvęs prezidentas 1989 - 1997 m. ir dabartinis Teherano burmistras, Mahmoud Ahmadinejad, nusistatęs prieš reformas bei prieš santykių su JAV gerinimą. Visą savaitę prieš rinkimus buvo užpildinėjami ir terorizuojami reformų šalininkai, ypač tie, kurie rėmė buvusio Švietimo ministro Mustafa Moin kandidatūrą.

♦ Birželio 18 d. Villawood Imigracijos departamento centre Sydnėje 41 metų kinietė Xia Na Huang bandė nusizudyti. Jai gresia deportacija į Kiniją. Tuo pat metu 12 centre laikomų nelegalių imigrantų kieniečių persiplovė riešų venas, protestuodami prieš bandymą juos grąžinti į Kiniją.

♦ Britų šalpos organizacija Oxfam skundžiasi, kad Sri Lanka privertė ją sumokėti 1 mln. dolerių JAV valiuta už importuotus 25 automobilius padėti gruodžio mėnesio cunami aukoms Sri Lankos rytinėje pakrantėje. Įvežtos mašinos buvę Muitų departamento konfiskuotos, imant kasdien po 5000 JAV dolerių ekstra pabaudos, iki nebus sumokėtas 300% importo mokestis. □

Lietuvos įvykių apžvalga

Atkelta iš 1 psl.

nes įstojus į Europos Sąjungą pablogės šių šalių ekonominė situacija ir išaugs nedarbas.

Lietuvos užsienio reikalų ministras Antanas Valionis yra išreiškęs nerimą dėl Rusijos TV kanalais skleidžiamos Lietuvos piliečių orumą žeidžiančios dezinformacijos bei tautinės nesantaikos kurstymo.

ES parama daugiabučių gerinimui?

Seimo narė Violeta Boreikienė kreipėsi į Vyriausybę, prašydama, kad daugiabučių renovacija būtų įtraukta į Vyriausybės planus 2007-2013 metų Europos Sąjungos (ES) paramai gauti. Parlamentarė ragina atsižvelgti į tai, kad apie 65% Lietuvos piliečių (per 2 mln.) gyvena sovietmečiu statytuose ir itin neefektyviuose daugiabučiuose namuose. Pasak jos, be solidžios Vyriausybės ir ES paramos energijos požiūriu neefektyvių daugiabučių modernizavimas stringa, nes beveik 20% šalies namų ūkių gauna labai nedideles pajamas.

Jos įsitikinimu, Vyriausybė turėtų "neišradinėti dviračio", o paremti dar 1997 m. pradėtas energijos taupymo programas. V. Boreikienės pastebėjimais, itin didelę pasipirtį šiems projektams galėtų duoti iš ES struktūrinių fondų teikiama parama, nes lėšų poreikis yra milžiniškas. Specialistų skaičiavimais, tam, kad būtų bent vidutiniškai atnaujinti visi šalyje esantys daugiabučiai, reikia apie 8 mlrd. litų.

Trakuose - viduramžių riterių turnyrai ir raganų orgijos

Birželio 17-19 dienomis Trakų pusiasalio pilies kieme darbavosi amatininkai, ko-

vėsi riteriai, koncertavo senosios muzikos ir šokio ansambliai, viduramžių drabužiais apsirengę šventės dalyviai inscenizavo įvairius šios epochos miestelėnų ir didikų gyvenimo epizodus. Buvo stengiamasi kuo tikroviškiau atkurti XIV-XVI a. pilies ir miestelėnų gyvenimo fragmentus. Pasak renginio kuratorės Brigitos Balčytienės, tai laikotarpis, kai Trakų pilis buvo Lietuvos didikų kunigaikščių rezidencija, o mieste klestėjo amatai ir virė gyvenimas.

Daugiau nei 50 riterių, atstovaujančių šešioms brolijoms iš keturių šalių - Lietuvos, Lenkijos, Baltarusijos ir Rusijos, dalyvavo masinės kovos inscenizacijoje. Lietuvos riterių brolijos "Viduramžių pasiuntiniai" nariai demonstravo XIV-XVI a. šarvus bei ginklus, vyko turnyrai tarp brolijų, o šeštadienio naktį svečiai pamatė įspūdingą riterių ugnies pasirodymą, kurį vainikavo šimto degančių strėlių salvė.

Į šventę "sulėkė" apie 30 tūk. tikriausių raganų. Buvo galima basomis kojomis išbandyti raganų laužo žarijų kaitrą, paragauti stebuklingų užpilų, įsigyti amuleto bei sužinoti ateitį.

Tradiškai aikštės pakraščiuose įsikūrę amatininkai, klubo "Pajauta" nariai, demonstravo, kaip buvo gaminami dirbiniai iš beržo tošies bei liepos karnų, o juvelyrai, naudodami atkurtas senąsias technologijas, gamino viduramžių papuošalus.

Keramikos amato paslaptis atskleidė ir išalkusius šventės svečius maitino "Vilniaus puodžių cechas". Viduramžiams būdingą marionetų teatrą pakeitė Vilniaus "Lėlės" teatras, svečius linksmino folkroko grupės.

Rengiant apžvalgą naudotasi Lietuvos spauda, ELTA, BNS ir LGTIC biuleteniais.

ŽVILGSNUS

Lietuviams patinka gauti guzą?

Lietuvos vidaus politikai vis giliau įsiviliant į korupcijos skandalus, ELTA susidomėjo prof. **Vytauto Landsbergio** nuomone. Nors profesorius dabar daug laiko praleidžia Europos Sąjungos Parlamente Briuselyje, Lietuvos įvykiai visada tebėra jo dėmesio centre. **Red.**

ELTA: Kaip vertinate politinę padėtį Lietuvoje, išplisiskus skandalams aplink V. Uspaskich'ą ir A. Zuoką? Kas vyksta?

V. LANDSBERGIS: Gilus nuosmukis, ir jau yra to nuosmukio rezultatai. Žmonės, tą nuosmukį įkūnijantys, turi stiprias politines pozicijas, o valstybė beveik nepajėgi su tuo susitvarkyti.

ELTA: Kodėl 15-aisiais nepriklausomybės metais susiklostė tokia padėtis?

V. L.: Todėl, kad buvo gana sistemingai griunamas žmonių pasitikėjimas savo valstybe, galimybėmis patiems sukurti geresnį materialinį gyvenimą ir - pirmiausia - teisingesnę valstybę. Teisingumas visą laiką buvo pažeidžiamas. Tai savo ruožtu sudarė pagrindą netikėti, jog valstybė gali būti padoriai tvarkoma, jog galima dorai gyventi, o "įstatymo valdžia" nėra tušti žodžiai.

ELTA: Ar pastarieji Seimo rinkimai buvo netikėtumas, ar - natūralus ankstesnių tendencijų padarinys?

V. L.: Iš dalies - ankstesnių tendencijų padarinys. Matėme, jog beveik per kiekvienus rinkimus sėkmingai pasireiškėdavo kuris nors naujas populizmas. Sėkmė taip pat lydėjo asmenis, skelbusius, jog anksčiau viskas esą daryta blogai - ir kairiųjų, ir dešiniųjų, - o jie mat žiną, ką ir kaip reikia daryti, esą "nesusitepę" ir nutuokia, ko žmonės trokšta. Tai vis kartoja - žmonės jais tiki ir lipa ant to paties grėblio. Grėblys galiausiai tapo toks didelis, kad ir guzas kaktoje - didelis.

ELTA: Kokie esminiai skirtumai tarp 2000 ir 2004 m. Seimo rinkimų bei juose išryškėjusio populizmo? Kur kryptama?

V. L.: Kryptama į tai, jog populistinės partijos jau nėra vienišos - jos sudaro daugumą arba tokią jėgą, kad be jų beveik negali funkcionuoti Seimas ir Vyriausybė. Populstinės jėgos ir asmenys, ateinantys į valdžią padedant dideliems pinigams, jaučiasi esą diktatoriai.

ELTA: Brazausko socialdemokratai aiškino, kad vienintelė išeitis jiems buvo - koalicija su V. Uspaskich'o Darbo partija. Jie sako pasiaukoję ir darę sprendimus Lietuvos labui. Sutinkate su jų argumentais?

V. L.: Ne. Socialdemokratai taip teisinosi, o koaliciją su Darbo partija jie rinkosi sąmoningai. Dabar susidarė aritmetiškai stabili dauguma, kuri nėra stabili kokybiškai. Nes tie, kurie tą daugumą gali išardyti, pradeda diktuoti sąlygas. Dabar matome, kaip susikompromitavę žmonės, kurie neturėtų būti valdžioje, toliau joje lieka. Vien Prez. Valdo Adamkaus balsas nieko nelemia - lemia socialdemokratų ir jų lyderio Algirdo Brazausko balsas. O jis šiuo atveju neina išvien su Prezidentu.

ELTA: Kaip manote, ar Prezidento kalba, kurioje jis paragino atsistatydinti ūkio ministrą V. Uspaskich ir Vilniaus merą A. Zuoką, duos apčiuopiamų rezultatų?

V. L.: Ji galėtų duoti apčiuopiamų rezultatų, jeigu visuomenė būtų ne tokia abejinga. Nes Prezidentas visuomenėje yra moralinis autoritetas ir žmonės galėtų suvokti, kad svarbiausias asmuo, kuriam

buvo pasakyta pasitraukti iš ministro posto, paprasčiausiai iš visų juokiasi. V. Uspaskich sudarė Seime tris komisijas - galėjo sudaryti ir tryliką, - kurios padarys jo norimas išvadas. Visi mato demagogiją, bet niekas nesiima protesto priemonių.

ELTA: Tačiau Prezidentas ragino atsistatydinti du pareigūnus - ne tik V. Uspaskich'ą, bet ir A. Zuoką. Ar manote, kad tarp jų esama esminio skirtumo?

V. L.: Manau, yra skirtumas. Vilniaus meras nepadarė tokios žalos visai valstybei. Tuo tarpu ministras V. Uspaskich, kuris jau dabar jaučiasi ir veikia kaip Min. Pirmininkas, nesiskaito su niekuo, nes jam - "jūra iki kelių" ir jis aiškiai rodo, jog atėjo tvarkyti reikalų pirmiausiai nepamiršdamas savęs ir savo kompaniją. Tokia veikla yra išsūkis ir iš esmės svetimos kultūros požymis.

Žmonės galbūt to nejaučia arba per daugelį sovietinės valdžios metų yra įpratę, kad galima taip elgtis. Nėra tokio pasipriešinimo, kuris buvo Rolando Pakso aferų atveju. Dabar visuomenės pasipiktinimo negirdime.

ELTA: Ar Prezidentas neįvarė savęs į kampą pareikšdamas, kad du minėti pareigūnai turėtų pasitraukti - o jie, kaip matome, neketina trauktis? Ar Prezidento autoritetas nenukenčia?

V. L.: Protingų žmonių akimis Prezidento autoritetas neturėtų nukentėti. Tie žmonės suvokia, kad yra Prezidento galios ribos. Nebūtinai viską reikia išvardinti vardais ir tėvavardžiais. Valstybės vadovas kalbėjo apie du pareigūnus, ir visi žino, apie kuriuos. Bet iš tų dviejų pareigūnų vienas žengė tam tikrą žingsnį, o pagrindinis, mano supratimu, parodė aroganciją, numojo ranka ir laikosi kaip Vladimiras Putinas, kurio požiūriu, jokios Baltijos valstybių okupacijos nebuvo.

ELTA: Kaip vertinate pirmalaikių Seimo rinkimų galimybę?

V. L.: Tai priklausys nuo Seimo. Galbūt Seimo dauguma nebus tos nuomonės, jog visa košė, kuri tik blogės - nebent atsistatydintų kai kurie aukšto rango pareigūnai, tarp jų ir A. Bosas - tegu ir toliau lieka?

Pirmalaikiai rinkimai būtų sunkus egzaminas visuomenei. V. Uspaskich ir R. Pakas gali gudriai rodytis esą neteisingai persekiojami, nuskriausti.

Ar reikalingi pirmalaikiai Seimo rinkimai, gali pasakyti tik pats Seimas arba daug žmonių. Tačiau daug žmonių nieko nesako, o parlamentarams išlikti dabartiniame Seime ir toliau tvarkyti savo verslo reikalus gali atrodyti naudinga. Juk tiek naudojimosi tarnybine padėtimi, kiek jo matome dabartiniame Seime, anksčiau niekada nėra buvę. Vis dėlto pirmalaikiai Seimo rinkimai valstybei būtų ir proga, ir didelė rizika.

ELTA: Rizika - didesnė nei galima nauda?

V. L.: Jei pavyktų nusipurtyti nešvarumus, kuriais valstybė veik nepakeliamai apauga, prasidėtų sveikimo procesas. Bet jei valstybė sukluptų ir įklumtų dar didesniuose nešvarumuose, būtų blogai. O einama būtent ta linkme. Tokie priešlaidiniai rinkimai gali tik pagreitinti blogėjimo procesą. Kažkas mes šimtus milijonų, nupirks žiniasklaidą ir nugirdys rinkėjus, sufalsifikuos rezultatus ir visiškai užvaldys valstybę. Dabar ji jau beveik užvaldyta, bet dar ne visiškai.

Į pirmalaikius Seimo rinkimus nežiūrėčiau skeptiškai, jei matytčiau didesnę visuomenės aktyvumą. Dabar visuomenei bandoma įteigti, jog viskas yra taip blogai ir visi politikai tokie blogi, kad net "nėra pasirinkimo". Tai tyčia skiepijama, nors taip nėra. Maža to, kritinėje padėtyje gali atsirasti ir naujų, jaunų, ryžtingų jėgų, kurios pasakys: gana! Juk mūsų valstybė bus jaunosios kartos namai. Kokie jie bus? Manau, turi kilti visuomenėje protestas prieš dabartinį akivaizdų valstybės struktūrų puvimą. (Kalbėjosi Vladimiras Laučius)

Bendruomenės baruose

Trėmimų minėjimas Canberroje

Pagal tradiciją, Canberroje pabaltiečiai – lietuviai, latviai ir estai – kartu mini trėmimų pradžią metiniame minėjime. Šių metų birželio 12 dieną Canberroje minėjimą atidarė Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos Valdybos pirmininkas Viktoras Martišius. Šventei paruoštą salę puošė Canberros ramovėnų atneštos ir pakeltos Australijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos. Dalyviai sugiedojo Australijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos himnus.

Rūpestingai paruoštą paskaitą paskaitė Latvijos Garbės konsulas Janis Dalinš. Paskaitininkas apžvelgė pabaltiečiams skaudžius praeities įvykius pabrėždamas, kad visa tai dar ir šiandien lieka neišspręstomis problemomis. Kai JAV Prezidentas George W. Bush kalbėdamas Rygoje kvietė pabaltiečius „forget the past and move forward“ (užmiršt praeitį ir žengti į ateitį), tai buvo lyg savotiškas kvietimas pasiduoti Rusijos valdovo Vladimir Putin skelbiamai istorijos versijai, pagal kurią pasaulį nuo nacizmo išgelbėjo Rusija, gi pabaltiečiai savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą. Tiesa, reikia prisiminti,

kad JAV Prezidentas taip pat sakė, kad Jaltos konferencijoje sovietams atiduodamas Pabaltijys paliko gėdingą istorijos etapą ir JAV-joms.

Prelegentas atkreipė klausytojų dėmesį į dvigubus moralinius standartus, kai Nuernbergo teisme sovietų generalinio prokuroro Višinskio pastangomis nebuvo net paminėta, kad naciams užpuolant Lenkiją, į šį karo pradžios aktą aktyviai įsijungė ir sovietai-bolševikai. Šį Antrojo pasaulinio karo pradžios aktą, o taip pat sovietų okupavimą trijų nepriklausomų Baltijos valstybių jie padarė pagal gėdingą Molotovo-Ribbentropo paktą. Šis paktas padarė Sovietų Sąjungą, tad ir jos teisės paveldėjusią Rusiją, kartu su nacių irgi atsakingą už Antrojo pasaulinio karo šurpius pasėkas.

Nors Katynės žudynės buvo Sovietų Sąjungos nusikaltimas, kuris galėjo ir turėjo būti įvertintas ir paminėtas lygiai taip, kaip ir kiti panašūs karo nusikaltimai, apie jį nebuvo net užsiminta Nuernbergo teisme, nežiūrint į tai, kad apie tai žinojo to tarptautinio teismo teisininkai.

Paskaitininkas kvietė neužmiršti mū-

Tado Žilinsko nuotraukoje iš kairės: Vida Kabailienė, Sigita Gailiūnaitė ir Laima Žilinskienė.

sų tautų persekiojimo, lygiai taip, kaip neužmirštami kitų tautų persekiojimai. Jis taip pat pabrėžė, kad nežiūrint to, kad Pabaltijo tautos šiandien yra nepriklausomų valstybių šeimoje, visgi kol Rusija perša pasauliui savo iškraipytą istorijos versiją, mums lieka daug užduočių.

Sekančioje programos dalyje meninė

programėlę atliko dvi latvių muzikės, duetu padainuodamos kelias latviškas dainas bei pagrodamos smuiku ir violončele.

Po paskaitos Canberros Lietuvių Bendruomenės Sąjungos pirmininkas Viktoras Martišius pakvietė visus dalyvius pabendrauti prie vyno stiklo. **A.K.**

Tartum gyvi kalbėjo Sibiro tremtiniai

Vytautas Doniela

Išėivija ištikimai kasmet prisimena siaubinguosius trėmimus. Juk tai įvykiai, kurie nulėmė ne tik tautos dalies egzodą, bet – dar skaudžiau – giliai sužalojo ir visos tautos kamieną. Jau keli dešimtmečiai šie minėjimai vyksta gedulo bei susikaupto nuotaikoje ir, šia prasme, gan formaliai. Sydnėje yra įprasta, kad tai dienai susirenka visi pabaltiečiai, pasikviesdami draugiškuosius valdžios bei artimesnių tautų atstovus.

Tačiau šiemet ši tradicija buvo pajvairinta – ir labai sumaniai. Tarsi papildomą minėjimą, sekmadienį, birželio 5 dieną, suruošė Bibliotekos Bičiulių Būrelis, parinkęs temą „Lietuvos Tremtinių ir Politinių Kalinių Literatūra“. Kultūrinėje plotmėje Būrelis pasirodo ne pirmą kartą – išties, pažinę įdomias Būrelio popietes ir įvairių autorių ar naujų knygų pristatymus, Sydnėjaus tautiečiai jų jau tiesiog laukia. Šį kartą buvo atverti nauji vartai. Jų aktyvumo – rašiniai, knygos, poezija jų, kuriems ne savo noru teko patirti Sibiro tragiką bei neviltį.

Popietę atidarė Sydnėjaus Lietuvių Klubo Bibliotekos vedėja Jadvyga Burokienė, trumpai paaškinusi programos eigą: popietę susidarys iš skaitinių, kuriuos per teks parinkti skaitovai, o jų autorius apibūdins dr. Liuda Apinytė-Popenhagen.

Bendresnio supažindinimo darbą atliko Isolde Poželaitė-Davis AM. Suglaustai, bet nuosekliai prelegentė pabrėžė, kad tremtinių bei politkalinių literatūrai nedera taikyti įprastinius tobulumo standartus, nes šie rašiniai siekia ne stiliaus žvilgesio, bet verčiau perteikia nužmoginimo procesą ir tokiu būdu kartu yra faktinis bei istorinis dokumentas. Prelegentė autorių žodžiais nusakė, kodėl kaliniai ir tremtiniai rašė, ir kaip jų rašinių tematika priklausė nuo asmeninio pergyvenimo, net nuo geografinės vietos bei autoriaus amžiaus. Nenuostabu, kad didžioji rašinių dalis yra proza (aprašymai, atsiminimai, autobiografija). Vienok, pergyvenimai išsiskiria jausmų, o jausmams – nėra svetima ir poezija, tačiau poetinė išraiška yra daug retesnė nei prozinė. Bendrai, atgautoji laisvė tremtinių literatūrai yra palanki; prelegentei žinoma jau apie pusantro šimto knygų (nors

kiek dar galėjo būti, bet niekada nebebus parašytų!). Visgi gaila, kad tik maža dalis yra išversta, tarkim, į anglų kalbą. O juk tai ne tik literatūra, bet ir autentiška dokumentacija – tam tikros istorinės epochos atvaizdas. *(Prelegentės paskaitą spausdiname šiame MP puslapyje. Red.)*

Per parinktas ištraukas atsiskleidė plati nužmoginimo skalė. Henrikas Klimasauskas savo „Bepročių pasaulyje“ (skaitė Henrikas Šlioteris) aprašo, kaip jaučiasi žmogus, už nepriimtinas pažiūras patalpintas į psichiatrinio poveikio kalėjimą. Už pažiūras, žinoma, buvo kalinamas ir Valentinas Gustainis, buvęs „Lietuvos Aido“ bei ELTOS redaktorius. Jo knyga „Be kaltės“ (skaitė Vytenis Šliogeris) jau plačiau žinoma ir liks kaip intelektualinių apmąstymų pavyzdys. Stiprų įspūdį padaro Dalios Grinkevičiūtės „Prie Laptevų jūros“ (skaitė Onutė Maksvytienė) – ir ši knyga išlieka savotišku savo žanro klasiku. Sunkiose buitines sąlygose sunku rašyti dienoraštį – vienok, retas atvejis yra Onutės Alksninytės-Garbštienės „Sibire... tremtinių žemė“ (skaitė Margarita Kavaliauskienė). Panašiai konkretus yra mokinio Jono Šarkos (skaitė Darius Popenhagen) autobiografinis pasakojimas „Užaugau Sibire“, kuriame vaizdžiai atkuriamas jauno tremtinio gyvenimas internate. Kaip laisvės nėra ir „laisvėje“, pasakoja St. Rukienė epizode apie Tomsko geležinkelio stotį (eventualiai jai buvo leista išvykti į JAV) savo memuaruose „Grįžimas į laisvę“ (skaitė Onutė Maksvytienė). Bet vienas kitas tremtinys išsireiškė ir eilėmis – poezijos nieatsisakė poetas tremtinys Antanas Miškinis. Jo du kūriniai, „Išvežimai“ ir „Graži tu, mano brangi tėvyne“, skaitė Jonas Šarkauskas.

Popietę darniai pajvairino viduryje įterptas muzikinis interliudas. Dr. Ramutis Zakarevičius išpildė Mikalojaus Konstantino Čiurlionio „Preliudas 182a“ ir tremtinio kompozitoriaus Antano Paulavičiaus bevardį kūrinį, kurio metu Jonas Šarkauskas deklamavo išėivio poeto Kazio Bradūno eiles „Tremtinys“. Persusikaupto minutę buvo girdimas ir Mikalojaus K. Čiurliono noktiurnas.

Užsklandos žodžiu Bibliotekos vedėja Jadvyga Burokienė padėjo programos dalyviams, ypač prelegentei Isoldei

Nuotraukoje iš kairės: Darius Popenhagen, dr. Liuda Apinytė-Popenhagen, Isolde Poželaitė-Davis AM ir Vytenis Šliogeris.

Poželaitė-Davis AM ir autorių pristatytajai dr. Liudai Apinytei-Popenhagen. Žinoma, kultūrinėms popietėms reikia ir daugiau pagalbininkų: sumanymais padeda Dana Skorulienė, muziką tvarko Kę-

tas Ankus ir tt. O žiūrovai savo ruožtu yra dėkingi visiems kūrybingiesiems, nes Bibliotekos Bičiulių Būrelis savo renginius sugeba suruošti įdomiai, skoningai ir patraukliai. **□**

Lietuvos tremtinių ir politinių kalinių literatūra

Isolde Poželaitė-Davis AM

Pradedu šią literatūrinę popietę apybraižą su išlyga, kad Sibiro tremtinių ir politinių kalinių gulaguose ir beprotnamiuose literatūrai netinka taikyti įprastus literatūrinius matmenis. Ne stilių įvairovėje, ne žodžingume, ne literatūrinių srovių gausume glūdi jos svarba. Jos svarba yra išsaknyjusi tematikoje ir tos tematikos plėtotėje, kaip jūs išgirsite jų pačių žodžiais apibūdintą. Reikia pabrėžti, kad šį nepakeičiamą istorinių faktų metraštį parašė ne vienodų gabumų ir ne vienodai išsilavinę autoriai. Tačiau ši literatūra yra svarbus, vertingas ir ne mažos apimtys įnašas į mūsų tautos istoriją. Ji užima svarbią vietą ir pasaulio istorijoje per vertimus į pasaulines kalbas. Juk šioje literatūroje sukaupta labai daug žinių ir faktų apie Sovietų Sąjungos diktatūrinę sąrangą ir jos imperialistinius siekius. O

svarbiausiai, apšiai pavyzdžių, kaip ši santvarka sugebėjo ir dar sugeba sutrypti ir nužmoginti žmogų. Juk komunistinės santvarkos aukos yra ne tik buvę kaliniai ir tremtiniai, kuriuos buvo bandoma nužmoginti, bet ir paradoksas, nes galima tvirtinti, kad komunizmas išaugino KGB, MVD ir kitų represinių valstybės pareigūnų kartas, kurios praradusios moralines ir humaniškas vertybes, tapo sadistiniais žmogėnais – neverti žmogaus vardo.

presinių valstybės pareigūnų kartas, kurios praradusios moralines ir humaniškas vertybes, tapo sadistiniais žmogėnais – neverti žmogaus vardo.

Kodėl kaliniai ir tremtiniai rašė? Kodėl jie ryžosi atlikti šią nelengvą, skaudžiais prisiminimais perpintą pareigą?

Mindaugas Babonas, ištremtas 9-rių metų į Komiją, baigęs Vorkutos vidurinę mokyklą ir išdirbęs 27-rius metus kasykloje, o dabar dirbęs budėtoju Kaune, Maiironio lietuvių literatūros muziejuje,

Nukelta į 7 psl.

V. Uspaskich – spalvingas asmuo

(ELTA). Turtingiausi Lietuvos politiku tituluojamas ūkio ministras Viktor Uspaskich šiame poste išsilaikė lygiai pusę metų ir vieną dieną. Birželio 16 d. Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai (VTEK) pripažinus, jog jis supainiojo viešuosius ir privačius interesus, ministras paskelbė atsistatydinantis.

Dėl kai kurių biografijos faktų, neatšakytų klausimų dėl sukaupto kapitalo kilmės ir viešų pareiškimų didžiausios politinės jėgos – Darbo partijos – 46 metų lyderis buvo laikomas ir vienu prieštaringiausiai vertinamų Lietuvos politikos asmenybių.

V. Uspaskich gimė 1959 metų liepos 24 dieną Archangelsko srityje, netoli Urdomos gyvenvietės, daugiavaikėje miško darbininko šeimoje. Baigęs mokyklą būsimasis politikas pradėjo dirbti suvirintoju sovietinio dujotiekio „Šiaurės pašvaistė“ statyboje. Į tą pačią darbovietę V. Uspaskich grįžo 1979 metais po tarnybos sovietinėje kariuomenėje. Vėliau jis dalyvavo tiesiant tarptautinius magistralinius dujotiekius ir naftotiekius įvairiose šalyse.

Savo biografijoje politikas skelbė, kad dirbdamas neakivaizdiniu būdu studijavo Maskvos G. V. Plechanovo liaudies ūkio institute, kurį baigė 1993 metais, įgydamas ekonomisto specialybę. Tačiau pastarosiomis dienomis buvo suabejota, ar jis tikrai mokėsi šioje aukštojoje mokykloje.

1999-aisiais, jau tapęs žinomu verslininku, V. Uspaskichas Kauno Technologijos universitete baigė ekonomikos magistrantūros studijas. Po metų jis tapo šios aukštosios mokyklos doktorantu, tačiau iki šiol nėra apgynęs disertacinio darbo.

Į Lietuvą pirmą kartą būsimasis politikas atvyko 1985 metais statyti dujotiekio Panevėžio rajone, vėliau vadovavo

dujotiekio į Kėdainius statybai. Priėmus įstatymą dėl vadinamojo nulinio varianto pilietybės klausimu, 1989 metais V. Uspaskich, kaip ir tūkstančiai kitų tautybių žmonių, tapo Lietuvos piliečiu.

Pradėjus kurtis laisvajai rinkai, būsimasis parlamentaras ėmėsi nuosavo verslo – Kėdainiuose įkūrė uždarytą akcinę bendrovę „Efektas“. Pirmoji būsimosios koncerno „Vikonda“ įmonė formaliai tiesdavo vamzdynus, tačiau imdavosi ir kitokios veiklos, pavyzdžiui, iš buvusios Sovietų Sąjungos teritorijos į Vakarus vežti įvairius metalus. Įsitvirtinęs Kėdainiuose, verslininkas 1993 metais įkūrė UAB „Vikonda“, kuri ilgainiui išaugo į 40 įmonių vienijantį koncerną. Iki išrinkimo į Seimą V. Uspaskich buvo šio koncerno prezidentas, o 1997-2003 metais vadovavo ir Lietuvos verslo darbdavių konfederacijai (LVDK).

Lietuvos politikoje V. Uspaskich figūruoja nuo 2000 metų, kai buvo išrinktas Seimo nariu Kėdainių vienmandatėje rinkimų apygardoje. Nepartinis verslininkas, tapęs politiku, prisijungė prie Naujosios sąjungos frakcijos ir išsikovojo vieno svarbiausių – Seimo Ekonomikos komiteto pirmininko kėdę.

Dar vadovaudamas Ekonomikos komitetui, V. Uspaskich ne kartą buvo įsipainiojęs į viešųjų ir privačių interesų konfliktą. Etikos ir procedūrų komisija dėl to jį buvo įspėjusi keturis kartus – daugiausiai iš visų parlamentarų.

2003 metų spalį įkūręs Darbo partiją, kuri netrukus tapo palankiausiai vertinama politine jėga, V. Uspaskich turėjo pasitraukti iš socialliberalų gretų.

Į politiką perėjęs verslininkas yra deklaravęs, kad jo šeimos turtas siekia daugiau kaip 49 mln. litų.

2004 metų gruodžio mėnesį V. Uspaskich buvo paskirtas ūkio ministru. Jo vadovaujama ministerija atsakinga už Europos Sąjungos paramos įvairioms ūkio sritims skirstymą. Po Valstybės kontrolės patikrinimo paaiškėjo, kad su ministru siejama „Krekenavos agrofirma“ ir jos antrinė įmonė „Krekenavos mėsa“, pateikusios atskirus projektus, gavo 8.736 mln. litų SAPARD paramos daugiau, nei leidžia teisės aktai. Įtariama, kad „Krekenavos agrofirma“, siekdama didesnės paramos, dirbtinai suskaidė vieną projektą.

Šiomet kovo mėnesį ūkio ministerija savivaldybėse įsikūrusiems verslo centrams pasiūlė į dalininkus priimti LVDK atstovus. V. Uspaskich'o politiniai opo-

ponentai skelbė, kad tai įvykdžius ūkio ministro vadovaujama Darbo partija už valstybės pinigų galėtų sustiprinti įtaką regionuose.

Iš Rusijos kilusį politiką užklupo ir įtarimai, esą jis proteguoja su juo susijusią bendrovę „Krekenavos agrofirma“ svarsant valstybinės reikšmės projektus su Rusija. Dokumentai rodo, kad V. Uspaskich yra pateikęs Rusijos pareigūnams siūlymų įsteigti bendrą Lietuvos-Rusijos įmonę, perleidžiant dalį „Krekenavos agrofirmos“ akcijų Maskvos mėsos perdirbimo kombinatui. Naujoji įmonė turėtų imtis ir Lietuvos didmeninės prekybos terminalo bei logistikos centro statybų Maskvoje.

Darbo partija liks koalicijoje

(ELTA). V. Uspaskich'o atsistatydinimo iš ūkio ministro pareigų klausimas turėtų būti išspręstas per kelias dienas. Atsistatydinimą turi priimti Prezidentas Valdas Adamkus. Jis tikisi atitinkamo Ministro Pirmininko Algirdo Brazausko teikimo.

Nuo birželio 16 dienos V. Adamkus ir A. Brazauskas dalyvauja Europos Sąjungos viršūnių susitikime Briuselyje. Prezidentas į Vilnių turėjo grįžti per savaitgalį, premjeras – panašiai.

Tačiau abu aukšti pareigūnai politinę situaciją Lietuvoje aptarė Briuselyje prie pietų stalo. Išsamesnių pranešimų apie tai, ką aptarė Prezidentas ir Premjeras, nėra, tačiau iš neoficialių šaltinių atėjo žinios, kad A. Brazauskas patikino Prezidentą, jog net ir nepaisant V. Uspaskich'o atsistatydinimo, valdančioji keturių partijų koalicija Seime išliks ir dabartinė Vyriausybė nežlugs.

Tą Premjeras Algirdas Brazauskas pareiškė ir Briuselyje duodamas interviu lietuviškai žiniasklaidai. „Visi požymiai rodo tai, kad Vyriausybė lieka. Aš nematau kokių nors didesnių revoliucijų mūsų

valstybėje“, - A. Brazausko žodžius cituoja BNS.

Premjeras teigia gavęs Viktor Uspaskich'o patikinimą, jog „Darbo partija liks koalicijos partneriu“. „Aš manau, kad toks pasakymas yra labai gerai“, - sakė Algirdas Brazauskas.

Anksčiau socialliberalų lyderis, Seimo Pirmininkas Artūras Paulauskas taip pat teigė manęs, kad Darbo partija turi likti koalicijoje.

Savo ruožtu Darbo partijos atstovai laikosi įvairių nuomonių, ar verta likti valdančiojoje daugumoje. Parlamentinės frakcijos seniūnė Loreta Graužininė birželio 17 dieną patikino, kad frakcija neskyla ir neketina jungtis prie kitų politinių jėgų, o partija lieka koalicijoje. Tačiau Darbo partijos ir Seimo vicepirmininkas Viktoras Muntianas užsiminė, jog susidariusi dabartinei padėčiai reikėtų persvarstyti koalicijos sutartį.

Konkrečius sprendimus ne tik dėl likimo valdančiojoje daugumoje, bet ir dėl kandidato į ūkio ministro postą numatoma priimti tik grįžus V. Uspaskich'ui, kuris šiuo metu vieši Rusijoje.

Koks gi ūkio ministro išsilavinimas?

Jau galima neabejoti: ūkio ministro Viktor Uspaskich'o aukštojo mokslo diplomas, neva 1993 m. įgytas Maskvos G. Plechanov akademijoje – klastotė, o politiko kalbos apie studijas Rusijoje – melas.

Tikrasis ministro išsilavinimas – specialusis vidurinis. „Lietuvos rytas“ aptiko, jog 1995-ųjų dokumentai, bylojantys apie būtent tokį ministro išsilavinimą, saugomi Kėdainių rajono apylinkės teismo archyve.

1995 m. sausio 10 d. baudžiamojoje byloje kaip nukentėjusįjį V. Uspaskich'ą apklausė Kėdainių prokuratūros vyriausiasis prokuroras Vytautas Bučius.

„L.R.“ žurnaliste susipažino su šios bylos medžiaga: apklausos protokole, surašytame iš V. Uspaskich'o žodžių, aiškiai užfiksuota, jog šio asmens išsilavinimas yra „spec. vidurinis“. Protokolas yra pasirašęs pats apklaustasis. Duomenų teisingumą šiame dokumente V. Uspaskich patvirtina ne tik parašu, bet ir savo ranka po protokolo tekstu parašytu sakiniu, kad viskas surašyta teisingai.

Skandalas dėl V. Uspaskich'o diplomo plykstelėjo po to, kai pirmadieniais pasirodantis savaitinis žurnalas „Ekstra“ suabejojo, ar Kauno Technologijos universiteto magistro studijas 1999 m. pabaigęs V. Uspaskich prieš tai yra teisėtai įgijęs bakalauro diplomą. Nors savo oficialiose biografijose jis tikina mokėsis prestižinėje Maskvos G. Plechanov akademijoje, kurią 1993 m. esą baigė ir įgijo ekonomisto specialybę, šios aukštosios mokyklos atstovai nerado V. Uspaskich'o pavardės studentų sąrašuose.

Viktor Uspaskich.

Nepaisant to, jam pavyko Maskvoje gauti ekonomisto diplomą. Jo nuorašas yra ir Kauno Technologijos universitete. Nuo 2000 m. V. Uspaskich yra šios aukštosios mokyklos doktorantas.

Tuo tarpu „Ekstra“ iš G. Plechanov ekonomikos akademijos gavo oficialų atsakymą, kad studentų, kurie 1990-1993 m. mokėsi akademijoje, sąrašuose V. Uspaskich'o nėra. Studentų, baigusių akademiją 1993 m., sąrašuose jo nėra.

Vis dar kalbantis apie Maskvos akademiją V. Uspaskich niekaip negalėjo prisiminti, kokiame fakultete jis studijavo: „Na, nepamenu nei fakulteto, nei kas diplomą teikė“.

„Neakivaizdinis fakultetas kaip struktūrinis padalinys buvo panaikintas 1992-

ųjų rugpjūtį. 1993 m. neakivaizdininkai mokslus baigė Inžineriniame technologijos fakultete, kaip ir anksčiau įgydami visuomeninio maitinimo technologijos ir organizavimo specialybę“, - taip skamba redakcijos gautas oficialus atsakymas iš Maskvos.

Tačiau birželio 15 d. Maskvoje įsikūrusios G. Plechanov ekonomikos akademijos, neva išdavusios ekonomisto diplomą V. Uspaskich'ui, vadovų elgesys netikėtai pasikeitė. Mielai bendravę su LR Švietimo ir mokslo ministerijos studijų kokybės vertinimo centro darbuotojais, talkinančiais Seimo Etikos ir procedūrų komisijai, jie žadėjo operatyviai pateikti visą diplomų gavimo rūpimą informaciją, susijusią su V. Uspaskich'o studijomis Maskvoje.

Tačiau dabar jie pranešė, kad visi akademijos vadovai išvykę, ir siūlė atsiųsti oficialų paklausimą. Sprendimas keisti bendravimo formą sutapo su ministro V. Uspaskich kelione į Rusiją. Etikos ir procedūrų komisijos pirmininkas Algirdas Monkevičius patvirtino jau gavęs žinių, kad geranoriško bendravimo su akademijos vadovais neliko. Jeigu teks rašyti oficialų paklausimą, atsakymas iš Rusijos gali atkelti tik po kelių mėnesių, o komisija negali taip ilgai laukti. „Turime kitų būdų gauti rūpimų žinių, bet procedūra gali užtrukti“, - svarstė A. Monkevičius.

V. Uspaskich išvyko į Rusiją taip ir neparodęs aukštojo mokslo diplomo, kurio tikrumu šią savaitę suabejota. Kauno Technologijos universitete saugoma tik jo kopija.

Jeigu paaiškės, kad V. Uspaskich diplomą Rusijoje gavo neteisėtai, negaliojančiu bus pripažintas ir Kauno Technologijos universitete jo gautas magistro diplomas.

1997 m. V. Uspaskich pradėjo intensy-

vias vakarines studijas, norėdamas gauti magistro laipsnį. Jis mokėsi Kauno Technologijos universiteto Ekonomikos ir vadybos fakulteto tuometėje Ekonomikos katedroje. Į magistrantūrą jis buvo priimtas be stojamųjų egzaminų, nes už mokslą kiekvieną semestrą mokėjo po 2400 litų. Iškilminga magistro diplomo teikimo V. Uspaskich'ui ceremonija vyko Kėdainiuose, kur jis dirbo ir nuolatos gyveno iki tapdamas Seimo nariu. Ta proga „Vikondos“ restorane jis surengė puotą, kurioje dalyvavo ir Kauno TU vadovybė, o jo diplomas buvo pasirašytas svečių akivaizdoje. Tai gali būti pirmas atvejis Lietuvoje, kai dėstytojai patys atvežė studentui diplomą į namus.

Greitai ir lengvai įsidėjęs į kišenę magistro diplomą V. Uspaskich pateikė disertaciją daktaro vardui gauti. Jo mokslinis darbas – apie prekybos tinklų formavimą vartojimo prekių rinkos konkurencinėje struktūroje. Bet planus sugriovė anoniminis Kauno TU dėstytojų laiškas, kuriame reiškiamą nuostaba, kad nelankydamas paskaitų jis pernelyg greitai sugebėjo baigti magistrantūros studijas ir netgi parašyti disertaciją. Greit pasklido žinios, kad V. Uspaskichui disertaciją parašė vienas Kauno TU dėstytojas. Negana to, specialistai pareiškė, esą mokslinis darbas silpnokas ir jį apginti būtų sunku. V. Uspaskich visus kaltinimus ir įtarimus atmetinėjo, savo kūriniu liko patenkintas, bet pareiškė daktaro laipsnio sieksias tik baigęs politiko karjerą.

Neatmestina, jog šiuo metu Maskvoje besilankantis ūkio ministras V. Uspaskich taip pat gali mėginti tvarkyti įtartino diplomo reikalus.

Kristina Stankevičė,
Arūnas Karaliūnas, („L.R.“)

Žinutės iš Melbourne

ALB Melbourne Apylinkės Valdyba jau ruošiasi metiniam susirinkimui, kuris įvyks sekmadienį, liepos 31 dieną, Melbourne Lietuvių Namuose. Kai Valdybos nariai verbuoja naujus, jaunesnius kandidatus į Valdybą, kartais mūsų klausia: - O ką Apylinkės Valdyba veikia/daro? Žemiau pateikiame dalį tos veiklos.

Praėjusiais metais ALB Valdyba suruošė Lietuvių Namuose Kūčias. Dalyvavo apie 70 žmonių, įskaitant Melbourne Lietuvių Parapijos kleboną kun. Algį Šimkų ir svečių iš Lietuvos kun. Antaną Saulaitį. Dėkojame visiems, kurie padėjo – Monikai Sodaitienei, Petrui Bimbai, Aldonai Butkutei, Marijai Geštautienei, Birutei Kymantienei, Zitai Prašmutaitėi.

Sausio mėnesio pradžioje, po sėkmingų Australijos Lietuvių Dienų, buvo suruoštas ansamblio "Sutaras" koncertas. Valdyba suruošė pokoncertinį pobūvį. Dėkojame Lilijai Kozlovskienei ir Danai Binkienei, prisidėjusioms su kumpiu ir kopūstais. Ta proga dar teko pabendrauti su sutariečiais, jiems padėkoti ir pašukti "Sutarui" grojant.

Pasaulinės Deaflympics (Kurčiųjų Olimpiados) Melbourne proga Valdyba orientacinio sporto aukso medalio laimėtojui Tomui Kuzminkui padovanojo kengūrą. Taip pat Valdyba finansiškai prisidėjo prie sportininkų autobuso ekskursijos išlaidų.

Australia Day proga Valdyba pakvietė Melbourne lietuvių chorą "Dainos Sam-

būris" dalyvauti eisenoje Swanston Street, mieste. Ėjo 10 choristų/ bendruomenės narių nuo penkiolikamečių iki virš 70 metų amžiaus. Nešėme Australijos ir Lietuvos vėliavėles ir lietuviškos tautodailės pavyzdžių. Lietuvius sekė latvių grupė. Tos pačios savaitės pabaigoje (šeštadienį, gegužės 29-tą) kartu su choru suruošėm gegužinę Chelsea priemiestyje. Keli drašuliai išdrįso išsimaudyti jūroje. Dainavome.

Kasmet Apylinkės Valdyba įpareigota suruošti tris minėjimus – Vasario 16-tosios, Gedulo ir Vilties Dienos bei Valstybės Šventės. Nepriklausomybės minėjimą atšventėme vasario 13 dieną Jubiliejinėje salėje. Minėjimas buvo pavadintas "TAI MES". Jaunimas papuošė salę lietuviškom vėliavom ir plakatais, buvo bendruomenės istorijos ir tautodailės parodėlės. Laimingi buvome turėdami svečius iš Lietuvos – PLB vicepirmininką Jarą Alkį ir kun. Julijų Sasnauską. Minėjimas buvo prarastas pobūvio būdu, sekant Sydnejaus Apylinkės Valdybos pavyzdžiu. Minėjime dalyvavo ir keli vaikai. Jiems buvo duota popieriaus ir spalvotų pieštukų, kad minėjimo metu galėtų piešti. Už savo piešinius vaikai gavo po lietuvišką plakatą. Tarp svečių dalyvavo ir jaunieji kairiai iš Perth'o su dukra. Dukrytei irgi padovanotas lietuviškas plakatą.

Gedulo ir Vilties Dienos minėjimą suruošim birželio 19 dieną Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje. Paskaitą skaitys Eglė

5

Rudzinskaitė, girdėsime ir Aidą Gogelytę ir Algį Akstiną (studentai iš Lietuvos, studijuojantys Victoria Universitete) skaitant Bernardo Brazdžionio "Via Dolorosa".

Lietuvos Valstybės Dienos minėjimas bus suruoštas liepos 10 dieną. Valdyba retkarčiais norėtų perduoti minėjimų ruošą kitom organizacijoms. Šį kartą neprašėm jaunimo, kad suruoštų minėjimą, bet paprašėm Pensininkų Sąjungos Valdybą, tuo parodydami, kad jų nediskriminuojame. Jie mielai sutiko ir pasikvietė paskaitininką Algį Taškūną OM iš Tasmanijos.

Norint artimiau pabendrauti su mūsų bendruomenės vaikais ir jų tėvais, Motinos Dienos proga (gegužės mėnesį) Valdyba prisidėjo prie Savaitgalio mokyklos. Valdyba suruošė lėlių, aprengtų tautiniais rūbais, parodą ir paskelbė lėlių konkursą. Vaikai arba nupiešė arba aprenge lėles lietuviškais tautiniais rūbais ir gavo už tai premijas. Tuo pačiu Valdyba pravedė loteriją, kad paremtų bendruomenės veiklą.

Praėjusių metų metiniame susirinkime bendruomenės nariai pasisakė norintys pamatyti lietuviškų filmų. Valdyba suruošė vieną filmų popietę birželio 5 dieną. Popietės metu buvo rodomos trys dalys filmo "Tadas Blinda". Susirinko apie 40 žiūrovų. Įėjimas buvo aukso moneta loterijos/durų bilietui įsigyti. Ir šios loterijos pajamos parems bendruomenės veiklą.

Birželio pabaigoje Valdyba (jau daug metų neruošusi baliaus) nutarė suruošti Joninių Balių. Negalime atsilikti nuo Jaunimo Sąjungos, kuri kasmet ruošia įdomų balių. Balius įvyks šeštadienį, birželio 25 dieną. Baliuje gros orkestras

"DABAR", o visi atvykę "ŠOKS". Skelbiama išspausdinti laikraštyje. Vyresnės skautės ir padėjėjos bus paprašytos nupinti vainikus, kurie bus premijuojami. Ir tada galėsime visus Jonus/John arba Jones/Joan apvainikuoti. Į bilietų kainą įeina užkandžiai ("finger food") ir loterija, nes vėl norime surinkti lėšų bendruomenės veiklos pagerinimui.

Dalis pelno iš baliaus bilietų bus skirta sumokėti visų virš 18 metų lietuvių kilmės asmenų arba kurie yra vedę lietuvių ALB metinį nario mokestį už 2005 metus. O jei mokestis jau sumokėtas (pagal įstatymus, narystės metai yra nuo sausio 1 d.), tai jis bus skirtas už 2006 metus. Joninių baliuje galėsime linksintis, šokti, susimokėti lietuvių solidarumo mokestį ir paremti bendruomenės veiklą. Prašant paramos (grants) iš valdžios, reikia pranešti, kiek yra finansinių narių. Metų pradžioje turėjome tik 20 susimokėjusių narių. Bandome per Jonių balių padidinti mūsų finansinių narių skaičių.

Baigiant primenu, kad ALB Melbourne Apylinkės (Inc) metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, liepos 31 dieną, Melbourne Lietuvių Namuose. Susidomėję būti kandidatais į Apylinkės Valdybą, kviečiami susisiekti su Valdybos sekretoriumi Vytautu Krivicku el-paštu:

krivickas@vic.australis.com.au

Platesnę informaciją apie dviejų metų Apylinkės Valdybos veiklą išgirsite liepos 31 dieną. Iki pasimatymo bendruomenės renginiuose.

ALB Melbourne Apylinkės Valdybos vardu

Birutė Prašmutaitė
narė kultūros reikalams

Laiškai iš kito pasaulio

Dovilė Zduobienė

„Blogiausias“ Uyuni ir Potosi kasykla

Tęsinys iš MP nr. 19

Šioje milžiniškoje liaudies šventėje (tarp Sacsayhuaman griuvėsių) – Inti Ramy – vyko tautinių šokių varžybos. Kokios spalvos! Kokia egzotika! Bet oi, kaip šalta! Sako, kad ši žiema esanti šalčiausia 18 metų bėgyje. Vėl džiaugiamės, kad keliaujame su miegmaišiais.

Iš Cusco keliau į Machu Picchu – garsųjį inkų miestą, kuris slepiasi tarp debesų Andų kalnų miškuose. Iki šiol pripratę pigiai keliauti, mes nustebome pamatę, kiek kainuoja šios nuostabios vietos aplankymas. Peru valdžia rodos nutarė išmokėti savo valstybinę skolą iš Machu Picchu turistinių mokesčių! Traukinys, autobusas, įėjimas – USD \$300! Nemanykit, kad nebuvo pasirinkimo, jei norėtume sutaupyti. Galėjome keliauti 2 valandas iš Cusco į kitą kaimelį, ten laukti vieno pardavėjo eilėje ir bandyti nupirkti sunkiai gaunamus bilietus vieno vagono traukiniui. Tiek nepasivertė, bet pasi-

sekė pigiau keliauti, nes išvažiavom prieš tekant saulei. Keliavimo malonumai!

Net man delnai niežti nuo archeologinio įdomumo. Išskyla į Machu Picchu žadėjo būti svajonių išsipildymas. Kaip tyčia ši rytą užėjo baisios liūtys ir nepermatomas rūkas. Šlapi, sulipę, sušalę drąsiai žengėm į griuvėsius. Lūpos virpėjo nuo nusivylimo. Matomumas – iki 10 m! Bet pasiryžę kiek tik galima daugiau pamatyt tiek toli nukelivus, pamažu veržėmės pirmyn. Po valandos lietus apstojo, ir Machu Picchu nusimetė rūko palatą ir parodė visą savo grožį. Užmiršom, kad mes šlapi ir sušalę.

Machu Picchu neapsakomai įspūdingas. Jis išsidėstęs ant 500 m stačios uolos, per kurią pavojaingai riedėjo mūsų autobusas. Machu Picchu yra per 500 metus beveik nepalietas inkų miestas. Inkai gyveno šiame mieste 100 metų. Jį apleido, kai ispanai juos "atrado" ir inkai tarpusavyje kariavo.

Ne, neįkopėm į inkų taką. Žygis aukštumoje yra ilgas. Mes patyrėm tokios aukštumos sunkumus. Brangu. Galima keliauti tik su organizuota ekskursija. Laikas. Užsiregistravus pas patikimą žygio kompaniją, reikia šešias savaites laukti. Mes patinęjom. Turbūt nereikia daugiau aiškinti.

Peru kitoks kraštas nei Bolivija. Daugiau turistų, daugiau verslo. Daugiau ir vagysčių. Bet Machu Picchu! Vien dėl šio apleisto miesto buvo verta keliauti!

Laiškuose dažnai minime šaltį. Peru šaltis mus pagaliau nugalėjo. Nutarėm

Nuotraukoje – Sarah stovi priešais Machu Picchu vartus

važiuoti kur šilta, todėl nebeaplinkėm planuoto Arequipa ir Colca tarpeklio ir vietoje to išskridom į Quito (Ecuador) pamatyti nuostabiąsias Galapagos salas.

Ecuador – Galapagos rojus

Visi turistiniai vadovai perspėja, kad Quito miestas laikomas pavojaingu. Kokias brangenybes turėjom, sukišom į viešbučio seifą (net laikrodžius!), nes patariama su savim nešiotis tik tiek pinigų, kiek reikia vienai dienai. Buvo komedija, kai reikėjo susimokėti už ekskursiją į Galapagos salas tik grynais JAV doleriais. Teko daugelį kartų bėgioti nuo ATM atgal į kelionių biurą su mažu kiekiu pinigų, kad neapvogti laimingai susimokėtume.

Laukdami išplaukti, galėjome kelias dienas tyrinėti Quito apylinkes. Sarah geriausiai patiko viena koja stovėti šiaurės žemės pusrutuly, o kita koja – pietų pusrutuly. Atsistojus abiem kojom tiesiai ant ekvatoriaus ji tarė: "aš dabar niekur!" Aš jau persistengiau kituose turguose, todėl nebepajėgiau pirkti didžiausiame Otavalo turguje. Dėl šio netikėto atsitikimo Steve linksmiai paskelbė vyrų pergalę.

Išplaukę į Galapagos salas, persikėlėm

iš didelio laivo su mažesne valtimi, vadinama "panga". Yra dveji išlipimai: sausi (iššoki ant uolos) ir šlapi (iššoki į negilų vandenį). Nebent esi vikrus, visi išlipimai iš tikrųjų šlapi.

Manėme, kad tiek prisiskaitę būsim pasiruošę Galapagos pergyvenimui. Jautiesi vis tiek nepasiruošęs, kai tave apsupa tokia nepaprasta gamta ir gyvūnija. Kaip mūsų kelionės vadovas aiškino, šie žvėrys ne prijaukinti, tik bebaimiai. Ir iš tikrųjų – išlipę iš "panga", atsargiai peržengėm išsitiesusius jūros liūtus (sea lions), iguanas, ir tupinčius paukščius. Vaje, kad tik nesumindžiot jų mažyčių paukščiukų! Šie žvėrys labai smalsūs ir dažnai prieina visai arti. "Mėlynkojai" booby paukščiai kartu su savo baltais pūkuotais viščiukais bėgte pribėgdavo prie mūsų. Ruoniai, pingvinai, vėžliai, flamingai, kormoranai, albatrosai – tai tik ant kranto laikosi. O kas dar gyvena vandeny! Unguriai, vėžliai, rykliai, krabai, rajos ir nesuskaiciuojamos rūšys žuvų. Povandeninis "snorkeling" yra ne tiek gražus ir spalvingas kaip Australijos Great Barrier Reef.

Tęsinys kitame MP nr.

Nuotraukoje – Cusco miesto katedra.

Pasaulinis krepšininkas – apie ateitį

I gimtinę sugrįžo jau pasaulinio garso krepšininkas, NBA klubo "Cleveland Cavaliers" vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas. I Lietuvą 220 cm ūgio Ž. Ilgauskas sugrįžo po dvejų metų pertraukos. Praėjusį kartą jis gimtinę aplankė per Motinos dieną, kad pasveikintų savo mamą, o šį kartą Žydrūnas savo kelionę beveik suderino su savo jubiliejumi – birželio 5 dieną jį sukako 30 metų.

Po kelionės Ž. Ilgauskas jautėsi gerokai pavargęs, nes visą naktį buvo be miego: "Lėktuve aš niekada negaliu užmigti, vietos mažoka". Tačiau Vilniaus oro uoste iškart davė interviu. Su juo kalbėjosi "Kauno dienos" reporterė **Dovilė Kamarauskienė**.

Daugelį metų vietoje pasisveikinimo girdėdavote klausimą: "Kaip Tavo kojos?" Tačiau dabar šis klausimas Jums turbūt pateikiamas gerokai rečiau. Ar skaičiuojate laiką, kiek jau esate sveikas?

Po paskutinės operacijos praėjo, atrodo, ketveri metai. Per tą laiką nieko bloga nenutiko. Tačiau kojų pamiršti negaliu – po kiekvienų rungtynių jas reikia šaldyti, stengtis jų per daug neapkrauti. Bet žaisdamas jau negalvoju apie kojas.

Ar įsivaizduojate save "Cavaliers" komandoje, kai ją treniruos naujas treneris?

Sunku pasakyti. Cleveland'e praleidau devynerius metus ir išvažiuoti būtų labai sunku. Esu ten gerai įsikūręs, turiu daug draugų, o aš toks žmogus, kuriam sunku palikti vietą, prie kurios esu pripratęs. Naujoje vietoje man būtų sunku, bet jeigu ten nepavyks likti, reikės žaisti kitur.

O galbūt jau aišku, kad kelsitės į New York?

I New York tikrai nevažiuosiu. Noriu eiti į komandą, su kuria galiu daugiau laimėti, o "New York Nets" dabar yra silpnėsnis už "Cavaliers". Nebenoriu laimėti

per sezoną 20-30 rungtynių ir vilkti apačioje. Tad jeigu keisiu klubą, tai eisiu tik į stiprią komandą, su kuria galėčiau ką nors pasiekti.

Kaip manote, kokios Šarūno Jasikevičiaus galimybės žaisti NBA?

Šarūnas jau seniai galėjo rungtyniauti NBA, viskas nuo jo paties priklausė. Europoje jis jau viską pasiekė, daugiau Šarūnui nėra dėl ko kovoti. Aš jam tai sakiau ir norėčiau, kad jis pagaliau atvyktų į NBA. Ne todėl, kad jis yra mano draugas, bet dėl to, kad galėtų išbandyti savo jėgas. Šarūnui domisi daugelis komandų, bet jo situacija panaši į mano – kol kas neaišku, kas bus su NBA kita sezona, klubai nežino, kiek galės pinigų išleisti žaidėjams. Tad visi turime laukti naujo klubų ir žaidėjų asociacijos susitarimo.

O Jums dar neatsibodo krepšinis?

Dar ne, nors sezono metu būna tokių momentų, kai rungtynės pasipila kaip iš gausybės rago. Bet dvi savaites pailsėjus vėl norisi žaisti. Po šio sezono jaučiausi labai išsekęs, tačiau atsipūčiau savaitę ir, regis, vėl galėčiau eiti į aikštę.

Ką ketinate nuveikti Lietuvoje?

Žmona dar nėra mačiusi Lietuvos, todėl norėčiau jai parodyti, kiek įmanoma daugiau. Būtinai parodysiu Vilnių, Kauną, norėčiau ir prie jūros nuvykti, tik nežinau, ar spėsime, be to, ir oras Lietuvoje nebūna toks. Reikės ir gimines aplankyti.

Kodėl taip trumpai viešėsite Lietuvoje?

Birželio pabaigoje Las Vegas vyks NBA žaidėjų asociacijos susirinkimas, aš jame turėsiu dalyvauti kaip "Cavaliers" atstovas, nes esu išrinktas į vadinamąjį komandos komitetą. Taip pat ilgiau negalėtume būti ir dėl Jennifer, nes jai yra darbo reikalų. O iki to laiko dar turime nuvykti į Londoną, kur gyvena žmonos tėvas ir brolis. Jis dabar baigia vidurinę mokyklą ir mes nori-

me spėti į jo išleistuves. O pas tėvus galėčiau ir tris mėnesius pabūti, jiems vis tiek bus mažai.

Europos vyrų krepšinio čempionato Jūsų planuose tikriausiai nėra?

Aš visiems sakiau – noriu žaisti savo gimtosios šalies rinktinėje. Juk niekada nesakiau, kad spjaunu į rinktinę ar į Lietuvą. Tiesiog aš negaliu ištisus metus žaisti krepšinio. Ne tik dėl to, kad medikai neleidžia. Ir mano savijauta tokia – dar viena trauma, ir karjera baigta. Jeigu važiuočiau į rinktinę, turėčiau rimtai rengtis, dalyvauti stovyklose, nes nematau prasmės atvykti be pasirengimo tiesiai į varžybas. O tokie krūviai – ne man. Jeigu ne kojų lūžiai ir daugybė operacijų, tikrai atstovaučiau Lietuvos rinktinėi.

Laisvą nuo NBA čempionato laiką privalau skirti poilsiui ir rehabilitacijai. Aš sportuoti pradėdau tik rugsėjo pabaigoje. Kas seka mano rezultatus, turėjo pastebėti, kad aš čempionatą pradėdau lėtai ir įsibėgėju tik gerokai vėliau, nes negaliu,

Žydrūną Ilgauską su žmona Jennifer Vilniaus oro uoste pasitiko tėvai.

kaip kiti krepšininkai, vasarą žaisti krepšinio. Todėl aš visada gerą sportinę formą pasiekiu vėliau už kitus žaidėjus.

Visada žiūriu Lietuvos rinktinės žaidimą ir sergu už saviškius. Bet tikrovė tokia, kad kartu su jais būti negaliu. Nors ir negarsinau Lietuvos būdamas jos rinktinės nariu, visada, kai žaidžiu NBA, šalia mano pavardės parašytas Lietuvos vardas. □

Virgilijus Alekna vėl pirmas

Vilniaus Vingio parko estradoje specialiai įrengtame disko metimo sektoriuje varžėsi ryškiausios pasaulio disko metimo žvaigždės. Kartu su dukart olimpinio čempionu Virgilijumi Alekna diską metė estas Aleksander Tamert, penkis kartus pasaulio čempionas vokiečių Lars Riedel, PAR atstovas Franz Krueger ir dar šeši šios sporto šakos elito atstovai. Tačiau

nugalėjo pats varžybų organizatorius – penktuoju metimu V. Alekno diskas nuskrėjo 67 m 81 cm ir aplenkė iki tol pirmavusį estą Gerd Kanter. Apdovanojimus turnyro nugalėtojams įteikė Premjeras Algirdas Brazauskas, padėjęs surengti šias varžybas. Jis ir pradėjo jas, paleidęs 10 baltų balandžių, kurie simbolizavo 10 stipriausių disko metikų. □

Žilgsniai į Lietuvą XXI a. pradžioje

Nijolė Jankutė

(Tęsinys iš "M.P." nr. 22)

Per Žaliąjį tiltą, pro Operos ir baleto teatro

rūmus iki Gedimino prospektų ir, štai, toluoj baltą, šviesi, per šimtmečius nepasenus, apvogimus, griovimus, pajuokimus ištvėrus, Lietuvos širdies širdis –

KATEDRA!

Nežinau, kodėl, bet šioj aikštėj, prieš milžinišką šventnamį, jaučiuosi mažiau svetima, negu kitur Vilniuje. Didelė erdvė aplink mane jaučiai supa: čia katedra, čia visa prabangiai išgrįsta aikštė, viskas žaliais parkais įremita, Gedimino kalnu pakylėta, Gedimino bokštu apvainikuota. Molio spalvos plytelės aikštėje žymi Žemutinės Vilniaus pilies – Valdovų rūmų – aplinkos buvusią sieną. Ji senovėje apjuosė didelį skaičių įvairių pastatų. Šias ribas žingsniais sekant, pradėdi įsijausti į vis labiau Lietuvoje girdimus balsus už Valdovų rūmų atstatymą.

Per 11 nepriklausomybės metų yra jau daug atstatyta, naujai pastatyta, kartais ir visai nebūtinų paminklų, net ir didžiulių, importuotom medžiagom išpuoštų bažnyčių mažose vietovėse. Apie tai labai kritiškai pasisakė vysk. Paulius A. Baltakis "Lietuvos ryto" Nr. 89. "Sunku suprast neturtingos Lietuvos grandioziškus gestus"... Tačiau Valdovų rūmai kaip valstybingumo simbolis, vis dėlto reikalingi. Kaip sako mons. Kazimieras Vasiliauskas ("Dienovidis" Nr. 484): "Jie turėtų būti Tautos namai, kurių pagrindinis akcentas būtų

dvasingosios kultūros renginiai bei laimėjimai – salus populi – suprema lex (tautos gerovė – aukščiausias įstatymas)". Kol kas "salus populi", atrodo, retai figūruoja dabartinio valdovo – Seimo žodyne.

Katedrą lankiau ne vieną kartą. Sekmadieniais mišių metu (jaunimo, vaikų, suma, vakarinės) ji sausakimša maldininkų. Reikia žymiai anksčiau ateiti, jei nori atsisėsti. Šiokiadieniais katedrą lanko gausios turistų grupės. Daugiausiai teko pastebėti angliškai ir vokiškai kalbančių. Taip pat mačiau ir keletą grupių Lietuvos, o gal ir paties Vilniaus miesto moksleivių.

Katedroj galima praleist daug valandų, ir visada rastum, ką apžiūrėti, ką perskaityti. Taip, perskaityti, nes beveik ant kiekvienos kolonos įmūrytos lentos su Lietuvai svarbių asmenų vardais, svarbių įvykių aprašais nuo Gediminaičių dinastijos iki šv. Tėvo Jono Pauliaus II apsilankymo 1993 m. Taip pat yra daug lotyniškų įrašų, prasidedančių raidėmis D.O.M. (Deo Optimo Maximo). Iš jų vienas kalba apie kokį tai švedą Olavą Alginus, kuris "iš uolumo degino heretiškas knygas ir už tai buvo įkalintas". Olavas "requiescat in pace" August 6 die 1638.

Čia ramiai pasėdėti, paganyti akis po didžiulius senųjų meistrų paveikslus ir skulptūras, pasigėrėt gausybę lempučių švytinčiais sietynais, man buvo vienas iš Vilniaus senamiesčio malonumų.

Tačiau Lietuvos bažnyčiose ilgai sėdėti be žieminio palto rizikinga. Jų šimtmetės sienos prisigėrę šimto žiemų šalčio. Valandą pasėdėjus, jautiesi kaip ledo kūbelis, ištrauktas iš amerikoniško "freezer".

Dar yra vienas, iš tikrųjų du, šalčiai, ne fizinį, bet dvasinį drebulį sukeliantys. Tai elgetos prie bažnyčių ir vagys bažnyčio-

se. Pastarųjų pilna klūpančių, sėdinčių, stovinčių, šlubuojančių prie kiekvienos bažnyčios durų ir miesto skersgatviuose; antrieji – nematomi. Apie juos, tačiau, perspėjama prieš mišias: rankinukus ir kitus asmeninius daiktus laikyti prie savęs, net ir komunijos einant. Nes "ilgapirščiai" veikia! Deja, tokį perspėjimą pirmą per 50 metų teko girdėti ir Marquette Parko bažnyčioje, Čikagoje.

Žmonės elgetoms nėra dosnūs. Dažnai praskuba "nematydami". Aiškinama, kad kiek duosi, tiek pragers. Esą elgetos susimeta į būrius ir pasidalina centus "pilstukui", arba elgetaujantys vyrai atima išmalda iš elgetaujančių bobučių. Vilniuje buvo labai sunku "nematant" praeiti, ir išmalda dėjau tai į vieną, tai į kitą ištietą delną. Juk ant kaktos neparašyta, ar centas bus bandelei, ar "pilstukui"... Bet vaizdas graudus ir ilgai pasiliekančias. (Jaunas vienuolis vyra ir toje kojoje žaidžia; pagyvenęs, truputį kvaištelėjęs žmogelis – "ponia, kas man yra? Galva sukasi, rankos niežti ir viduriuose kurkia? Kas man yra, kaip jūs manot?")

Žvilgsnis į **GEDIMINO KALNĄ!**

ir bokštą taip pat būtinas, kaip Romoje į popiežių. Diena puiki, 25 C, saulė žeme ridinėjasi. Taigi kopiu į kalną, turbūt ne mažiau apdainuotą ir eilėmis aprašytą, kaip Homero "Iliadą" Troja.

Iš tolo kalnas tik kalva, bet kopiant tampa geroku kalnu, nes ir kvapo pritrūksta.

Bet dienos grožis žingsnius lengvina. Pagaliau pasiekiu bokštą. Visa aplinka ir jis pats atrodo žymiai geriau, negu 1973 m. Išgrįstas kelias, kiemas. Bokšto viduje gauni informacijos iš prie kasos, atvirukų ir lankstinukų būdinčių moterų.

Bokšto muziejuje daug įdomių eksponatų. Man labai patiko Vytauto Didžiojo

pulkų Žalgirio mūšyje vėliavos ir XIV a. kalavijai, alebardos ir šarvai. Kalavijai stebėtinai ilgi, tikrai virš 3 pėdų, o jų rankenos riešo storumo! Tai kokie turėjo būti tie vyrai, kurie juos ne tik prisijusę nešiojo, bet ir kovos metu jais priešą kirto? Vien iš makšties tokią "šoblę" ištraukti reikėjo ne mažos jėgos. O dar taikliai ir viena ranka pasišvaistyti, kai ta ranka šarvuose lyg gipse įkaustyta! Argi tais laikais visa Lietuvos kariauna buvo dvigubi Saboniai? O kokie tada turėjo būti žirgai tokiame dydžiui ir svoriui panešti?

Viršutiniame bokšto aukšte, prie siauro langelio pastebėjau lyg ir žiūroną. Pradėjau čiupinėti, kaip čia ji pasukus, kur čia ojektivas, o aukšto būdinčioji ir sako:

- Čia ne žiūronas, ponias, čia Geležinis Vilkas.

Iš tikrųjų, nesugėdau, nes jei skulptūra pastatyta istorinėje vietoje paprastam lankytojui istoriją priminti, taip smarkiai "prašaua pro šalį", tai nebūtinai lankytojo kaltė.

Bokšto viršūnėje saulė, vėjas ir plazdanti vėliava! Čia apėmė mane kažkoks pakilimo jausmas. Lyg slyščiau begaline erdve, kur viskas netikėtai gražu, kur praeitis ir dabartis aiškios be žodžių, kur viskas negera ištirpo... Panašų jausmą išgyvenau Atėnuose ant Lycabettus kalno virš galvos plazdant Graikijos vėliavai. Bet čia – Lietuvos trispalvė, pirmą kartą, kaip atkurtos Lietuvos vėliava, iškelta 1919 m. sausio mėn. 1 d. Ta pakili būseną lydėjo mane visą dieną.

Grįžtant atgal, sutikau didelę ekskursiją. Matyt pradžios mokyklos. Vaikai, nešini Adidas kuprinėmis, apsiavę Nike sportbačiais, fotografavosi, juokėsi, klegėjo. Kažin, ar bent vienas jų pajus tą keistą pakilimą, tą laisvos sielos erdvę bokšto viršūnėje?

Tęsinys kitame MP Nr.

Lietuvos tremtinių ir...

Atkelta iš 3 psl.

apibūdina savo jaustą užduotį dviem esminiais, lakoniškais sakiniais:

“Ši knyga skirta tiems, kurie nežino, kas darėsi Lietuvoje nuo 1940 metų. Istoriai įvykiai rikiavosi vienas paskui kitą žaibo greitumu.”

“Per kančias neprarandant vilties” (M. Babonas.).

Intelektualas Valentinas Gustainis, studijavęs filosofiją Heidelberg ir Sorbonne universitetuose, buvęs “Lietuvos aidas” vyriausiasis redaktorius ir 1939-40 m. ELTOS direktorius, apibūdina savo pareigą labai panašiai:

“Mano atsiminimai yra tam tikros istorinės epochos dokumentas. Tik tokių motyvų skatinamas juos rašiau, nieko nenorėdamas pateisinti, bet ir jokio keršto niekam nejausdamas. Rašiau, kaip sakoma, *sine ire et studio* – be pykčio ir šališkumo. (“Be kaltės” Valentinas Gustainis).

Vyresnės kartos autorių ir tų, kuriems buvo tarp 30-40 metų, tematika iš dalies sutampa. Daug panašumo yra tarp jų paminėtų trėmimo priežasčių, prisitaikymo prie gyvenimo sąlygų atšiauriuose klimatuose, neįprasto darbo normų, duonos kėsnio gavimo, rūpinimosi šeimos padėtimi. Kaip raudonas siūlas vingiuoja jų knygoje kova su parazitais, ligomis, badu, mirtimi, kaip ir laidojimo problemomis amžino išalo žemėje. Kiti panašūs bruožai taip pat kartojasi: tai yra pasipriešinimas rusinimui ir šantažui, bandant juos užverbuoti KGB šnipais. Šnipų verbavimo metodai, labai akivaizdūs politinių kalinių knygoje, kuriuose netrūksta ir vagysčių, bei brutalaus kriminalinių kalinių ir prižiūrėtojų elgesio aprašymų.

O grįžtant prie ištremimo priežasčių, tai Konstancijos Bražėnienės mintys nuaudi per daugelio autorių knygas. Ji, Sibiro tremtinė, atskirta nuo dukterų, gyvenančių Vakaruose, tiksliai apibūdina savo padėtį laiškuose išleistų knygoje “Ir dar valandėlė...”

“Kai apsvairstau savo padėtį, nerandu priežasties, kuri neleistų manęs pas vaikus, ir net būtų žiauru. Jokio nusikaltimo nesu padariusi, nei prieš kitus esu veikusi. Jokio turto neturiu... esu sena ir ligota.”

Taip! Ji ir tūkstančiai tūkstančių kitų lietuvių buvo ištremti be priežasties. Tai yra be legalios priežasties! Vien tik todėl, kad sovietams rūpėjo jų imperialistiniai tikslai – tai yra, sutriuškinti mažą tautelę, pasidaryti sau strateginį Lebensraumą prie Baltijos krantų. Tad Maskvos suplanuotiems trėmimams priežasčių netrūko.

Jaunesnės kartos autorių tematika, tai yra tų, kurie buvo išvežti dar maži vaikai ir užaugo Sibire, skiriasi nuo vyresnės kartos. Reikėtų pastebėti, kad kai vaikai iš Lietuvos pradėjo lankyti mokyklas Sibire, jau buvo praėję šešeri-septyneri metai nuo išvežimų 1941 metais. Gyvenimo sąlygos, relatyviai kalbant, buvo pradėjusios lyg ir gerėti, net ir už poliarinio rato. Jų karta rašo apie kliūtis siekiant išsimokslinimo, gyvenimą mokyklose ir prie jų esančiuose bendrabučiuose, apie atostogas, praleistas drauge su tėvais ir draugais. O po 1950 m, ir ypač po Stalino mirties 1953 m., netrūksta ir komiškų bei įžvalgių komunistinės santvarkos ir stachanovietiško pasiekimų “garbinimo” pavyzdžių. Netrūksta ir vaizdingų gamtos, pramogų ir sporto renginių aprašymų. Jų rasime Jono Šarkos knygoje “Užaugau Sibire”.

Iš tų 40 knygų, kurias teko perskaityti, literatūrinius žanrus galima būtų suskirstyti į dvi rūšis: į didesnę prozos ir mažesnę poezijos veikalų dalis. Dramų ar operų libretų neužtikau. Iš prozos veikalų daugiausiai buvo autobiografijų ir atsiminimų. Dienoraščio forma knygų, kuriose diena iš dienos yra įrašų, teradai dvi –

būtent latvio Ojars Mednis knygos “Trys sąsiuviniai” vertimą į lietuvių kalbą, kurioje aprašomi kasdieniniai įvykiai, vargai ir skurdus jaunuolio gyvenimas Sibire. Jis tam tikra prasme našlatis, nes jo motina buvo nuteista kelis kartus kalėti gulaguose. Jos “nusikaltimas” – kelių bulvių ir kiek atlikusio maisto paėmimas iš valgyklos, idant galėtų pamaitinti išbadėjusį paauglį sūnų. Antra knyga yra Alksninytės-Garbštienės “Sibire... tremtinių žemė.” Programa išgirsite ištrauką iš šio dienoraščio.

Beletristikos – kaip novelių ir romanų tesuradai mažai. Turbūt per mažai metų tepraslinko nuo nepriklausomybės atgavimo, kada jau buvo galima laisvai rašyti ir spausdinti. Antra vertus, sunkūs buvusių tremtinių ir politinių kalinių išgyvenimai dar taip yra įsirežę sąmonėje, kad to reikalingo atsitraukimo nuo siužeto ir perėjimo iš savo į fiktyvių intrigos asmenų pergyvenimus, dar “nesusikristalizavo” pas daugelį autorių. Jie skubėjo dokumentuoti savo pačių išgyvenimus. Tačiau išskirtinas yra Vinco Adomėno atvejis. Jo romanas “Kas apverks jų dalį...” jau yra pasižymėjusio rašytojo, dramaturgo ir aktoriaus parašytas tremtyje Intoje (Komijos respublikoje). Romanas buvo slepiamas šachtos labirinte, sienos plyšiuose ir nebaigtas patenka Lietuvon. Vyrui mirus 1986 m., kūrinių suredaguoja jo žmona Birutė Pečiokaitė-Adomėnienė, du mėnesius prieš nepriklausomybės atgavimą 1991 m.

Virš minėto romano siužetas yra pagrįstas asmeniškais pergyvenimais, bet jau perėjęs per rašytojo vaizduotę ir atkurtas grožinės literatūros forma. Tokie veikalai yra ir kelios novelės. Įsimina Ričardo Vaičekausko rinkiniai “Lapteviečiai” ir “Ten, kur baigiasi žemė”. Taip pat ir Vidmanto Povilionio “Truputis kito gyvenimo”

Liaudies poezija, kaip ir dainos, trykšta iš tautų kaimienų. Jos artimos ir mielos. O Pabaltijo latviai ir lietuviai turi gausius jų rinkinius. Tad nenuostabu, kad ir kalėjime, ir tremtyje atsirado nemažai poetų ir poetų, kurie savo kančias, vargus, tėvynės ir savųjų ilgesį išliejo eilėse. Graudžiai nu-teikia anoniminis rinkinėlis:

“Iš kur atkeliavai, Rūpintojėli,
Prie šiaurės upių negyvų krantų?”

Kiti ne mažiau jaudinantys rinkiniai, yra: V. Cinausko “Tai kaip, sūnau, ten Lietuvoj?”; L. Gudaičio (redaktorius) rinkinyje “Benamiai: Intos tremtinių poezija”; A. Stabingio rinkinyje “Būrė gegulė”. O jau Lietuvoje pagarsėjusio poeto A. Miškinio eilėraščiai yra svarūs įnašas į mūsų poezijos lobyną. Juos rasime V. Jakelaičio redaguotame leidinyje “Antanas Miškinis – Sulaužyti kryžiai”.

Kai skaitytojas pradeda gilintis į tremtinių bei politinių kalinių kalėjimuose, gulaguose ir beprotnamiuose literatūrą, kaip aukščiau paminėta, įprasti literatūriniai kriterijai nublinksta prieš tuos neišpasakojamus golgotos kelius, kuriuos perėjo mūsų tėvynainiai. Turbūt mažai yra Lietuvoje ir išeivijoje šeimų, kurias jų kančios nebūtų palietusios. O be mūsų pačių – kiek apie juos žino pasaulis? Leiskite pateikti keletą kuklių duomenų:

Rengiantis “Baltų tremtinių literatūros” paskaitai 12-tai Baltic Studies Conference Melbourne, pasisekė surasti 22 svetaines internete šia tema. Deja, dauguma nebuvo anglų kalba. Taip pat sudaryti ir tremtinių bei politinių kalinių 145 autorių leidinių sąrašą. Daugiausiai, žinoma lietuvių, bet ir latvių ir estų autorių. Iš 145 knygų tik 13 suradai anglų kalba. Taigi, tik apie 9%. Gaila! O kaip pasaulis sužinos apie šiuos baisius įvykius?

Prieš dvi savaites mačiau SBS kanalo programą apie istorinį Stalino įvertinimą. Mane sukrėtė rusų jaunuolių pasisakymai, kad Stalinas buvo herojus, kuris laimėjo

Lithuanian Language and Culture Summer Course

Date: July 18 – August 12

Duration: 4 or 2 weeks

Lithuania, Kaunas, Vytautas Magnus University is something incredible waiting for you to be discovered.

Among other things you will find:

- a very diverse, dynamic and interesting group of learners
- a relaxed way of living and studying
- supportive and friendly teachers, staff and locals
- countless cultural events and parties
- North - South - West - East Lithuania sightseeing

Summer course

The course provides intensive Lithuanian language classes at different levels and an opportunity to get acquainted with Lithuanian culture. Lithuanian language lectures are given in the mornings. The afternoon lectures aim at giving a broader view of the Lithuanian culture by focusing on issues and various aspects of the society including history, literature, arts and politics. The lectures are given in English.

Extra-curricular activities, such as participation in cultural events and excursions to historic places, museums, sports events are organised as well. Three weekend excursions are planned to the most interesting places of Lithuania.

All you have to bring with you is your open mind, heart, good mood and good will.

We guarantee you: a warm friendly atmosphere, memories and friendships that could last for a life-time, traditional Lithuanian food, dances and songs, a glance on day/night city life, the purity and charm of Lithuanian countryside, the beauty of the seaside.

There are no limitations regarding age or formal education, we try to meet individual needs and interests. Hope to see you in Kaunas!

Application forms and more detailed information can be obtained from the International Relations Office or the Department of Regional Studies, or via Internet:

<http://www.vdu.lt/LTcourses/>

All applications should be received by July 10, 2005.

Padėka

Sydnėjaus Baltiečių Komiteto ir savo vardu noriu padėkoti visiems, prisidėjusiems prie sėkmingo Gedulo Dienos minėjimo.

Negalėdamas asmeniškai dėl ligos dalyvauti, noriu pareikšti padėką savo bendradarbiams Komitete – Antanui Kramiliui ir Rasai Blansjaar už rūpestingai atliktas administracijas pareigas.

Širdingai dėkoju kun. Jonui Stankevičiui ir Petrui Renigeriui, prisidėjusiems prie Minėjimo atidarymo.

Didžiausias AČIŲ choro “Daina” Valdybai, jos dirigentei, solistams ir choro nariams už nepaprastai jausmingai paruoštą programą.

Dar kartą Didelis Ačiū visiems.

Vincas Bakaitis

Brisbane Lithuanians Online

We now have a website up and running and would like to invite you to have a look at some of the exciting activities that we have planned this year.

www.brisbanelithuanians.com

We currently have an exhibition at the Queensland Southbank Museum until the 5th June 2005. It is titled “Refuge Under a Southern Cross – The Lithuanian Migrant Experience in Queensland”

<http://www.brisbanelithuanians.com/Events/events.html>

We are also hosting the first Sporto Šventė in Brisbane in the 55 year history of the games. This is from the 26th -31st December 2005. This is truly going to be an exciting time as there are many sports and events planned. Watch this webpage for all the latest updates on accommodation, flights and timetables.

Also, the first Sunday of every month Lithuanian House is open at 49 Gladstone Rd, Highgate Hill, from noon, so come and meet us there. This next lunch on April 3rd we are having an Easter hunt for the kids, so come and enjoy the fun.

So please come and visit our site and we look forward to seeing you in Brisbane this year!

On behalf of the Brisbane Lithuanian Community

patriotinį karą ir išgelbėjo Rusiją bei išvadavo Europos šalis iš fašizmo. Aišku, tai buvo tik kelių jaunuolių nuomonės. Bet atrodo, kad Stalino kultas atgyja Rusijoje, nes jau vėl pradeda jam statyti paminklus.

Taip pat balandžio pirmomis dienomis SBS kanale kartojama prancūzų filmą “EAST-WEST”, kuriame sovietų kalėjimai, gulagai ir NKVD šantažas buvo demaskuoti. Ta proga filmų kritikas taip apibūdino filmo siužetą:

“This French film is a rare drop of truth in a desert of calculated silence.”

Šis prancūzų filmas yra retas teisybės lašelis tyčinio nutylėjimo dykumoje. □

Nusišypsokime

• Krepšininkas klausia teisėją:

- Kokios veislės jūsų šuo?
- Neturiu aš jokio šuns!
- Kaip taip gali būti – aklas ir be šuns?!

• Rytą negaliu valgyti, nes galvoju apie tave! Vidurdienį negaliu pietauti, nes galvoju apie tave! Vakare negaliu vakarieniauti, nes galvoju apie tave! Naktį negaliu miegoti, nes...

- Galvoji apie mane?
- Ne, nes būnu velniškai alkanas!

Lietuvos nuotraukų paroda "The Blue Line"

Su malonumu noriu pranešti, kad nuo birželio 23 d. iki liepos 5 d. Melbourne vyks nuotraukų iš Lietuvos ir Pabaltijo paroda.

Nuotraukų autorė – Melbourne Universiteto studentė Jessie Mitchell, kuri pagal apsikėitimo programą 2004 m. sausio-birželio mėn. Vilniaus Universitete studijavo istoriją, politikos mokslus bei lietuvių kalbą.

Keletas Jessie Mitchell nuotraukų jau buvo eksponuotos Lietuvių Namuose Melbourne gruodžio ir sausio mėnesiais.

Visi susidomėję kviečiami apsilankyti!

Eltham Library Community Gallery, Panther Place, Eltham.

Galerijos darbo valandos: antradieniais – ketvirtadieniais nuo 10 iki 8 val.;
penktadieniais – šeštadieniais nuo 10 iki 5 val.

Telefonas pasiteiravimui: 0403 295 042

Andrius Žilinskas

LR Garbės generalinis konsulas Melbourne

Australijos Lietuvių Fondui aukojo:

\$2,000 – B. Prašmutaitė (\$2,775)

\$100 – B. ir G. Kymantai (\$480)

Kymantų mirusių artimųjų vardu

a.a. M. Anskaičio atminimui:

\$25 – Geelongo Apylinkės V-ba

a.a. Sigito Tamašausko atmini-

mui:

\$50 –

A. ir J. Laukaitis

\$30 –

R. Samsonas (\$80)

\$20 –

A. ir J. Šimkai (\$955)

R. ir D. Ragauskai (\$235)

A. Butkus (\$280)

E. Pankevičius (\$40)

A. Muceniekas (\$265)

\$15 –

D. Levickienė (\$35)

\$10 –

Urbonavičienė (\$50)

Valdybos vardu dėkoju už aukas.

Audrius Balbata

ALF įždininkas

Valstybės Šventė Sydnejuje

Valstybės Šventės minėjimas įvyks sekmadienį, liepos 10 dieną, 2 val. p. p. Sydnejaus Lietuvių Klube.

Po oficialios minėjimo dalies bus rodomas video filmas "Herkus Mantas".

Sydnejaus Apylinkės Valdyba

Lietuvių kultūrinės veiklos tęstinumas Australijoje mūsų visų reikalas

Remkime Australijos Lietuvių Fondą – aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio (Tax deductible)

Naudokite pavadinimą anglų kalboje – Australian Lithuanian Foundation Inc. 44 - 50 Errol St., North Melbourne, Vic. 3051.

Turint klausimų, galite skambinti Algii Šimkui tel.: (03) 9578 4319.

When's the last time you went to
www.ALJS.org ?
The young'uns have been busy!

ALJS

LITHUANIA: Honorary Consuls in Australia

Jurisdiction:.....New South Wales, Queensland and the Australian Capital Territory.

Mr Viktoras Šlitteris, Honorary Consul-General

40 B Fiddens Wharf Road

Killara, NSW 2071

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Tel.: (02) 9498 2571

Fax: (02) 9498 2571

Jurisdiction:.....South Australia, Western Australia and Northern Territory.....

Ms Janina Vabolis, Honorary Consul

25 McLachlan Avenue

Glenelg North, SA 5045

Hours of Business: Monday-Friday: 10.00 a.m. – 4.00 p.m.

Tel.: (08) 8294 3792

e-mail: jvabolis@senet.com.au

Jurisdiction:.....Victoria and Tasmania.....

Mr Andrew Žilinskas, Honorary Consul-General

56 Somers Street

Burwood, VIC 3125

Hours of Business: Fridays: 9.00 a.m. – 5.00 p.m.

Tel.: (03) 9819 5515

Fax: (03) 9808 8300

e-mail: litconmelb@bigpond.com

SYDNEJAUS LIETUVIŲ KLUBAS

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWN, NSW 2200

Tel.: (02) 9708 1414

Fax.: (02) 9796 4962

E-mail: slc@lithuanianclub.org.au

www.lithuanianclub.org.au

Sydnejaus Lietuvių Klubas **kviečia** visus narius ir jų svečius lankytis savo Klube.

DARBO LAIKAS:

Savaitės dienomis Lietuvių Klubas atidarytas nuo 5.00 val.

Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12.00 val.

Uždarytas pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais.

DARIA'S restoranas dirba:

• šeštadieniais nuo 12.00 iki 6.00 val. vakaro ir

• sekmadieniais nuo 12.00 iki 6.00 val. vakaro.

Kviečiame visus lankytis ir ragauti skanius lietuviškus patiekalus, pagamintus

Darijos Meginienės – Lietuvių Klubo šeimininkės.

Meniu platus, o patiekalų kainos labai prieinamos.

Stalus ir vietas galima užsisakyti iš anksto, skambinant Darijai

tel.: 0414 218 633.

Primename Klubo nariams, kad jau atėjo laikas susimokėti nario mokestį.

TURGUS įvyks sekmadienį, liepos 3 dieną, 2 val. p.p.

Klubo narių ir jų svečių dėmesiui.

Trūksta lietuvių kalbos vertėjų ES institucijose

Praėjus daugiau nei metams nuo Lietuvos įstojimo į Europos Sąjungą (ES), iki šiol susiduriama su lietuvių kalbos vertėjų Bendrijos institucijose trūkumu, todėl kyla problemų operatyviai ir kokybiškai verčiant dokumentus ir susitikimuose.

Šiuo metu yra paskelbtas konkursas vertėjų raštu pareigoms. Iš pretendentų nereikalaujama turėti darbo patirties, o jų diplomas gali būti įgytas iki 2005 metų rugsejo 30 dienos, todėl šiame konkurse gali dalyvauti ir paskutinių kursų studentai.

Į konkurso laimėtojų rezervo sąrašą, iš kurio ES institucijos rinktųsi darbuotojus, numatyta įrašyti 125 lietuvių kalbos vertėjų raštu. Registruotis konkursui galima iki birželio 22 dienos. Informacija apie konkursą ir pasirengimą Europos personalo atrankos tarnybos skelbiama atviriems konkursams eiti pareigas ES institucijose pateikiama tam skirtame tinklalapyje www.es-isidarbimimas.lt.

Sydney Lithuanian Information Centre [**SLIC**] now offers
FREE ONLINE LITHUANIAN LANGUAGE LESSONS
www.slic.org.au E-mail: LLInfo@slc.org.au

**"Mūsų Pastogė": Skelbimai, užuojautos ir pan. priimami
ne vėliau pirmadienio 10 val. ryto.**

(Po pietų laikraštis perduodamas spaustuvei)

Deadline for ads – Monday 10 a.m.

Mūsų Pastogė

AUSTRALIAN LITHUANIAN WEEKLY

Published by the Lithuanian Community Publishing Society Ltd.

Leidėjas Lietuvių Bendruomenės Spaudos Sąjunga

Leidėjo, administracijos ir redakcijos adresas: P.O. Box 550, Bankstown, NSW 1885.

Tel.: (02) 9790 2319, Faksas: (02) 9790 3233, E-mail: mpastoge@bigpond.com

Tinklapis: www.users.bigpond.com/mpastoge

Redaktorė Dalia Doniela

Redakcinė Kolegija: Antanas Laukaitis, Kęstutis Protas, Vytenis Šliogeris
Redakcija rašinius taisyti ir skelbia savo nuožiūra. Rankraščiai negrąžinami ir nesaugomi.
Spausdinamuose rašiniuose reiškiamą nuomonę nebūtinai sutampa su redakcijos ir leidėjų nuomone

Prenumerata metams \$65.

Užsienyje oro paštu - \$140.00. N.Zelandijoje oro paštu \$115.00.

Organizacijų informaciniai skelbimai – neapmokami.

Apmokamų skelbimų kaina: \$6.60 (įskaitant GST) už 1 cm per dvi skiltis.

Lietuviškomis organizacijoms 15% nuolaida. Kartojant, 50% nuolaida.

Šventiniai sveikinimai – \$20, užuojautos ir maži vienkartiniai skelbimai – \$25.

Už skelbimų turinį redakcija neatsako.